.The life of a man is the true romance which, when it is valiantly conducted will yield the imagination of a higher joy than any fiction.

-Emerson.

INDIAN

OPINIO

Founded by Mahaima Gandhi in 1903

Former Editor: Mantlal Gandht-1918-1956

Let us have faith that right makes might, and in that failh let us dare to do our Eduty as we understand it.

LIBEASY

sulp-

MASE BIB

No. 9-Vol. LV.

Friday, 8th March, 1957

REGISTERED AT THE G P O. AS A NEWSPAPER. Price: SIX PENCE,

CHANA ON NDEPENDENCE

ACCRA, March 3.

HE arrival in Accra on Saturday of the Duchess of Kent set in motion a hectic week of ceremonies and celebrations to mark the birth of the new, independent State of Ghana.

Overseas delegates of 70 nations, as well as chiefs and tribes throughout the Gold Coast, will join in the celebrations, which will reach a solemn climax on Wednesday, when the Duchess will open the Parliament of Ghana as the Queen's representative.

The festivities began on to the Government and a special B.O.A.C. stratocruiser on to the airport.

After meeting local religious and service leaders and members of the Cabinet, the Duchess drove past thousands of cheering citiwhere tribal priests blessed her.

The American Vice-President, Mr. Richard Nixon, was besieged by journalists and photographers when he arrived at Accra airport in a United States air force Boeing C3 transport aircraft at 10 a.m. today.

"He was welcomed by. four Ghana Cabinet Ministers, led by the Minister of Finance, Mr. Kobin Gbedemah, who apologised for the unavoidable absence of the Prime Minister.

Mr. Nixon, who was accompanied by his wife and some Congressmen, said that he was delighted to be in Ghana on this historic occasion.

"We in the United States, our people, Government

Saturday from the moment people of Ghana. I hope the Duchess stepped from within the next few days to show the extent of the friendship and affection of the people of the United States for the people of this newest member of the family of nations.

"I want to pay tribute to, zens to the city centre, the people and leaders of Ghana and of the United Kingdom that independence was achieved in an orderly fashion. The future is therefore indeed bright for this country as an independent member of the Commonwealth."

Police State

The South African High Commissioner Extraordinary, Mr. R. Jones, arrived following statement, as rein Accra to find in the morn- presenting the views of the ing newspaper, "Ashanti Pioneer" a report headed "Police State."

The report said South Africa had taken another step in the direction of a police state with the police powers Bill which "gives the police the right to withhold anyone who interferes with the police."

The Rev. Michael Scott, and President, wish to ex- who has often opposed

South-West Africa in repre-Nations, arrived two days Mr. Scott is one of the Prime Minister's guests.

Another arrival at Accra was the Russian Minister of Agriculture, Mr. Ivan Benediktov, who said the Russian people rejoiced with the people! of Ghana [at their newly gained indepen-

Arrivals also included Mr. Garfield Todd, Prime Minister of the Rhodesian Federation, and Sir Malcolm Barrow, Federal Minister of Power and Home Affairs.

Among the greetings read sentations to the United out from the volume at a ceremony in the House of Commons (London) was one from Father Huddleston which said: , "Because I love Africa and because I love so many Africans who have been and are my friends, I pray above all that Ghana may by her example inspire and sustain those millions of Africans now subject to the tyranny of racial oppression in their determination to achieve a like dignity and freedom." -Daily News Correspondent, Times News Service,

VERWOERD BILL TO BE DISOBEYED -CHRISTIAN GOUNCIL

STATEMENT released to the Press by the Christian Council of South Africa and signed by Dr. A. W. Blaxall says:

At a meeting of the Action Committee held in Capetown on the 1st-March it was decided to make the 23 Churches and missionary societies affiliated to "the Council:

The Native Administration Amendment Bill, if it becomes law in its present form, will impose on the Christian conscience a demand which must be disobeyed, inasmuch as we believe in conflicts with the law of Christ."

The Church has its' plain tend our very best wishes South Africa's control over mission from God-to watch 's

over eternal values and to let the light of God's word fill all human relations. We believe that to achieve this the following basic rights of religious freedom must be recognised and upheld by the Christian State.

The right to assemble for unhindered public worship,

The right to freedom of association and fellowship.

The right to preach the Gospel publicly.

The right of a church to formulate a creed and to appoint a ministry.

(Continued on page 99)

INDIAN OPINIÓN

FRIDAY, 8TH MARCH, 1957

Ghanà

Y the time these words appear in print the new, sovereign independent republic of Ghana will have come into being and men of goodwill, not only in Africa, but all over the world, will join in congratulating the people and government of Ghana on having attained independence. We identify ourselves enthusiastically with those who rejoice with Ghana on the occasion of her becoming recognised as a free nation.

This attainment of independence by the iformer ex-colonials in Africa marks a turning-point in the history of the continent. On the one hand it indicates that the peoples of Africa are determined to wage unceasing warfare against race oppression and that the freedom to create for themselves a world after their own design remains their goal in exactly the way it has been that of all the other races of man.

Profound Impact

On the other, the emergence of a purely African sovereign independent state is bound to have a profound impact on the present alignment of politica forces on the continent. Ghana, will, as a matter of historical necessity, find herself at the head of the anticolonial movement and, consequently, called upon to lead the anti-apartheid movement on, the continent That will affect profoundly her relations not only with the emancipation movements in the various colonial countries but also with all the colonial peoples on the continent.

At the same time Ghana will occupy a truly unique position in the Commonwealth. Her spokesmen in Commonwealth councils will be regarded as voicing the wishes, not only of the Ghanians, but of all the African peoples under colonial rule. The Commonwealth's reactions to this might give a meaning to its bonds which can become powerfully satisfying to the African. Or, the exact opposite might happen.

Up From Slavery

Finally, the attainment of independence by the people of Ghana gives special meaning to a phrase made famous by one of the most celebrated sons Africa has produced. If Booker Washington were alive today he probably would rejoice to see that an African nation has risen from slavery to freedom. We particularly rejoice that this is the case because we see in it a major reinforcement to the anti-apartheid side on the continent and therefore one more victory against the evil doctrine that race determines a people's destiny.

Of especial interest to us is the fact that contrary to what the world had been told about Ghana, the newly-emancipated peoples have reached their goal without the commotion which the prophets of doom had forecast.

Christians And Verwoerd

THE Christian Council of South Africa has issued, through its secretary, Dr. Arthur W. Blaxall, a Press statement which, among other things draws attention to the conference the Council will hold in Capetown next week to discuss the Bill which seeks to make it difficult for Black and White to attend mixed gatherings. The conference will be a very important development and will be watched with the keenest possible interest as much in this country as abroad.

The latest decree is basically an attack on the Christian's right to seek to do the will of God. This explains the fact that prominent Church leaders have not hesitated in coming out to condemn it openly and to announce that they and their people will disobey it if it becomes the law of the land.

Verwoord Promise

Dr. Verwoerd has replied to these protests by saying that the Churchmen have nothing to fear. There are dangers in this. In South Africa even Christians still think in terms of race. If the Government comes forward with guarantees that the Churches will not be interfered with it is quite possible that most White Christians might accept the Minister's assurances and stop resistance to an evil law.

For our part the important thing is not that the Minister might make concessions to the Churches. It is that a liberty threatened in this country is almost ,as good as a liberty lost. That has been our experience in the years since Union. Against this background the Minister's promise could quite conceivably be a very shrewd trick to throw in a very effective wedge between the Black and the White Christians, by way of a counterblast to the Bloemfontein Resolution passed last October. ..

If the White Christian is impressed by the promise of guarantees, the African will not, against the background of the persecution of men like Reverend James A. Calata and others, hasten to accept the Minister's assurances

Solemn Pledges

. There is another, far more serious reason against accepting the Minster's assurances. Experience since 1948 has taught us that the word of a Nationalist Government is binding on its conscience as long as the Nationalist Party feels unable to do its will. When the Africans were driven out of the open universities to have a medical school of their own, most solemn promises were made by the same Dr. Verwoerd. Today those pledges are just a scrap of paper. If the Minister gives guarantees that the Churches will not be interfered with, what is there to stop him doing

exactly what he has done to the Medical School at Wentworth when he gets into a different mood. disastrously unpredictable.

The point we are driving at is that what the Capetown conference will do will be to indicate whether or not the Council continues to be the keeper of the Christian conscience in this country. If the Verwoerd bait is swallowed the Government shall have achieved it purpose of digging an unbridgeable gulf between the Black and the White Christians. If, on the other hand, the Christian Council comes out with a decision which will bind together the Christians regardless of race or colour, against the challenges which threaten their faith, it will have saved South Africa from what is now inescapable disaster.

Verwoerd Bill To Be Disobeyed

(Continued from front page)

The right to receive into Chris- Methodist President tian fellowship all who desire to ioin.

The right to instruct all members and converts in the Faith.

We must utterly reject any law which restricts the freedom of men to assemble in public worship and cannot agree that access to worship and the sacraments should depend on the permission of any State authority. In the face of State coercion of our conscience we must declare in the words of the apostles: Whether it be right in the sight of God to hearken unto you, rather than unto God, judge ye."

Lastly, we would lay this matter on the conscience of the whole Church believing that whenever any church has for conscience sake refused acquiescence in the demands of the State, other churches should recognise the principle that is at stake and should render such assistance, spiritual or practical, as may be required by obedience to God's will.

It was further decided that a conference of leaders from the churches and missionary societies be held in Capetown on Tuesday the 19th March for the purpose of considering how, in the light of the above stated principles, the churches will act if the Bill becomes law.

Churches not affiliated to the Christian Council will be invited to send delegates or observers to this conference.

Will Resist

The Rev. William Illsley, president of the Methodist Church of S.A., has made a protest against proposed clauses in the Native Laws Amendment Bill (making the attendance of Africans in urban churches built since January, 1938 dependant on the pleasure of the Minister of Native Affairs.)

Mr. Illsley is touring the Queenstown district.

In a statement he said that he himself would resist and he would urge all others to resist the enforcement of such un-Christian legislation.

He said that he spoke on behalf of the 600 ministers and 1,250,000 members and adherents of the multi-racial Methodist Church of South Africa.

"I protest in the strongest possible terms against this proposed encroachment on freedom of worship. No Christian could accept such unboly limitations of bis sacred rights."

Mr. Illsley, added that recently for the first time in almost 35 years of missionary work in South Africa, he had to obtain a permit before being allowed to enter an East London location.

"The Africans were ashamed that the head of their church had to get a permit before he could enter the places where they live and worship on an official visit." he said.—Sapa.

Alexandra Boycotters Adaman

ONE hundred and fifty buses moved out of Johannesburg in convoy at 4 a.m. on Saturday, March 2, for Voortrekkerhoogte for safekeeping. Their going has left 150,000 African bus users without transport. .

This was Putco's answer to the boycotters, who the previous night rejected the offer from the Johannesburg Chamber of Commerce to pay their penny increase in bus fare.

Mediators Are Shocked

The rejection of this offer has shocked the many people who have worked unceasingly for a solution to the boycott.

It has been a serious setback to European sympathy for the boycotters and public opinion has hardened against those Africans who refused what is considered to be a generous offer of help. Fewer Europeans stopped their cars on Saturday to give boycotters lifts.

On Friday afternoon thousands of boycottors thought they were trudging home from work for the last time. On their way they were more light-hearted; "tomorrow we ride,', many of them said.

An hour later-and before most of the workers were homea meeting in the township rejected the Chamber of Commerce's offer and publicly burnt its written terms.

This action was instigated by

men who less than 24 hours earlie had undertaken to recommenthe people to accept the offer.

No Negotiation

Now there are no more buse: to boycott and the people of Alexandra can look ahead only to the dreary walk to and from the city for six days a week in all weathers.

All negotiation is at an end. The managing director of Putco, Mr. T. H. Frith, told the "Daily News" that he could no longer negotiate with outside interests for any possible solution.

"If responsible African leaders wish to come to me and tell me that they want the service back at 5d. fare I shall talk to them. I cannot go beyond that," he said.

The President of the Johannesburg Chamber of Commerce, Mr. D. H. G. Mosenthal, said in a statement:--

"As the buses have now been withdrawn, the Chamber's offer falls away.

Landlords Upset

Alexandra's property owners, who stand to lose most' by the withdrawal of the bus services, met the following day to discuss their future.

They fear they will lose many of their tenants and that Alexandra will become a ghost town as people move out to areas where there are bus services.

Treason Suspects Spend A Week With Their Families

Johannesburg.

THE 156 treason suspects are spending this week with their families in different parts of the Union. The great exodus began from the Drill Hall, Johannesburg, on Friday last week when the Court adjourned until Monday 4th March, 1957.

Many of the accused left by cars directly from the Court immediately on adjournment and at least one accused, Professor Z. K. Matthews, by arrangement with the Crown, entrained for the Cape an hour before the Court went into recess.

When the Court adjourned, the Crown was in the midst of leading Police evidence on speeches alleged to have been delivered by the accused in the Transvaal. These witnesses were cross-examined by Mr. N. C. Rosenberg, Q.C. and by Mr. V C. Berrange for the defence.

A complete transformation took place at the Drill Hall on Monday 18th February, 1957 when Detective Sergeant Albertus Stephanus Jacobus Helberg entered the witness box as the first witness to give oral evidence on speeches made by the accused. Gone was the duliness which had characterised the proceedings while documentary evidence was being monotonously handed in from the beginning of the year. The public galleries were again filled with keen spectators.

The total number of exhibits handed in by the Crown in the first phase of the case dealing with books and documents seized from the accused is now 9,180.

It is strongly rumoured that the Crown has investigated between two hundred and six hundred speeches and evidence dealing with these is likely to take a very considerable amount of time.

GANDHI-The Story Of His Life

Childhood And Marriage

(Continued from last week)

Once he was allowed by his father to go to the theatre to see a play. It was the story of the good King Hirischandra, who s crificed everything he possessed in the world, even his wife and child for the sake of truth. This play made a great impression on the truth loving child. He determined to be just like Harischandra and suffer anything, even death, rather than tell a lie.

Ву

Mrs. Gertrude Murray-Correa

Harischandra is a King p.pular figure in Hindu mytnology. He was held by the gads to be the most viftuous and truth-loving man in the world. Viswamitra, one of the celestial bangs at the court of the gods, eavied the good King on account of the perfection of his virtues, and begged the gods to allow him to test Harischandra's holiness to the uttermost. With the gods' permission Viswamitra assumed the form of a povertystricken old Brahmin and presented himself at Harischandra's court, where he implored the generous King to grant him a boon. The kind and unsuspecting k ng told him that he might ask for anything that he liked. The Branmin immidiately askid for noting less thin the whole k sedom, to be henceforth ruled by himself. Though almost stunn.d by the shock of the Brahmin's r.quest, Harischandra nevertheless immedately abdicated in favour of the mysterious old man, having given his kingly word to grant whatever boon the Brahmin might ask.

No gift to a Brahmin, however, could be considered final unless a second gift accompanied it. Tois second gift was known as the 'Dakshina,' and could be quite a small thing. The Brah. min, however, insisted that for his 'Dakshina' nothing less would do than the King's weight in gold! Bowing his head to this requist, too, Harischandra gave orders for the required quantity of gold to be brought from the royal treasury. The Brahmin would not hear of this, however.

"If this kingdom be now mine," he said sternly, "all its treasures also now belong to me. The gold is therefore no longer yours to give."

The unfortunate king pointed out that if such were the case he had no longer anything left with which to make a secondary gift or 'Dakshina.'

"Ab, but you have," said the pitiless Brahmin. "Your wife and child still belong to you, and so does your own person. Sell your wife and child as slaves, and offer yourself for sale as well. The money paid for the three of you may be given to me as my 'Dakshina,' But if this idea does not appeal to you-if you would rather break your word than give up your freedom-you may keep your kingdem."

These words were terrible to Harischandra's ears. Break bis word? Never while he lived!

So the King, the Queen and their little son were sold as slaves by public auction and their purchase price was given to the Brahmin. The Queen and the little Princee were bought by a cruel, merciless man who treated them with the utmost cruelty. Harischandra became the slave of a terrible monster who was also the public executioner!

After awful sufferings and illtreatment, which caused the death of the little Prince, there came the final terrible day when Harischandra's virtue was to be tested to its u'most limits. His poor Queen, still weeping for the loss of her child, was accused by her wicked master of having killed the little boy! Whilst the poor mother was being tried by the magistrates on this false charge, the old Brahmin (who now sat on Hirischandra's throne and ruled the kingdom in his stead) sent for the former King.

The Brahmin graciously promised to set free the Queen at once and even to give back the king lom if Harischandra would but admit that he had acted foolishly in keeping his word to grant whatever boon the Brahmin might ask.

"You only need say that you regret your action-and you can be King once more," concluded the Brahmin But not even to save his beloved wife would Harischandra utter such words. For how could a man who loved virtue as he did, regret having kept his word?

The Queen was now sentenced to death and Harischandra's master, the executioner, ordered execution by cutting off the Oueen's head!

Half dead with anguish, the poor King told bimself that a servant's duty is to obey orders without questioning His eyes streaming with tears, he raised the fatal sword ... wheny a mysterious power suddenly paralysed his arm.

All around there appeared a throng of shining heavenly beings while heavenly voices resounded, proclaiming Harischandra's greatness of soul and the innocence of his Oueen. Their child, suddenly restored to life, also appeared to their delighted bewildered eyes. While the old Brahmin, who had caused them so much suffering, now revealed himself to be also a being from heaven who now came to give back Harischandra's kingdom and admit that his attempt to test the King's virtue had only served to make it shine more brightly than ever.

Shravana is another popular figure of Hindu mythology. Shravana's parents were too old and feeble to go on a pilgrimage, though to do so was their dearest wish. In order to give them their heart's desire, Shravana bimself carried them on pilgrimage-in two baskets slung from his shoulders.

Just about the same as this, he happened to read a book about Shravana the devoted son. Gandhiji was not at all fond of reading as a child, but this book interested him very much He made up his mind to be as loving and devoted to his own dear parents as Shravana was to his.

Although you have only been reading for a few minutes, I think you must have already noticed a very beautiful side of Gandhiji's character: that whenever he came across good in anything or anybody, he at once tried to imitate it. He was never content with just admiring, as most of us are.

Though it was very tinusual in those days, for Hindus to mix with people of other faiths, Gandhiji's father had many friends outside his community. Jains, Parsees, Muslims -all were welcome in his home. With these friends the good man would talk much about religion and ask his visitors to explain their beliefs to him. His little son would always be near by at these times, for the father was often sick and required his help in many ways especially for rubbing his feet and legs when they ached. Gandbiji always listened care-

the King himself to carry out the fully to these grown-up talks on religion. From them he learned to respect every religion, for ALL religions are meant to lead men to God.

> As he grew up he understood this more and more At last he came to see that as all religions teach us to be good, truthful, brave and faithful, there is really only ONE religion in the world, and that is to love God and to serve our fellowmen with all our might.

> When Gandhiji was only twelve years old he was married, according to the Hindu custom of those times, to a little girl just his own age. Her name was Kasturba and she was very sweet and pretty.

> Marriage is a serious and holy thing. It joins two people together for their whole life. It is hard for a child to understand how great a thing marriage is, and nowadays people do not think it good for children to In those days, however, marry. the old-fashioned Hindus thought differently, and so Gandhiji and Kasturba were married,

> When he grew up Gandhiji admitted that all he thought about on his wedding day was the excitement, the music and drum-beating, the levely clothes that he was given to wear, and all the good things there were to eat! He was very glad, too, that he would now have Kasturba for a playmate.

> Wedding cost a great deal in those days in India. Families were often ruined by the expense of one. This was because each family wanted to show off: and appear richer than it really was. Hundreds of people were invited to eat and eat till they could manage no more. Huge sums were spent on lovely clothes and jewellery. Whole months were waisted in preparing everything, too. This was all very foolish. and Gandhiji was much against it when he grew up. He could not bear to think of hundreds of people stuffing themselves on the best food at every wedding feast in India, when there were millions of poor Indians who never once in their lives got enough to satisfy their hunger. But at the time of his own marriage he was so young that he only thought how lovely it was to have such a fuss made about him.

Little Kasturba was very shy (Continued on page 107)

S.A. Native Policy Never Changes-I

THE need for a Native 'policy common to all parts of South Africa was felt long before Union. Within two years of the end of the Anglo-Boer war a commission was sitting to discuss the question. Appointed by Milner, nine of the eleven men who sat on this commission were Englishspeaking and of British origin. The Native policy they sketched in their Report, published in 1905, is, in its essential features, recognizably the same policy as the one that prevails now. The limitation to the ownership of kind by the Bantu; the pass laws; the fear of a common non-racial franchise and the alternative of communal political representation; the design of emplying the the tribal chiefs for administrative control-all these salient purposes were approved at that distant date.

When Hertzog was in search of a Native policy 20 years later, some of his advisers must surely have known this Report of the Inter-Colonial Commission and drawn their main ideas from its pages. Looking back, a writer in the conservative imperial journal, "The Round Table," in 1932 perceived that the Report was 'mainly the natural product of well-to-do land and mine-owners, representatives of an acquisitive society hardened by pioneering experience and eager for economic development."

This insight accounts for 'what is otherwise mysterious about the passing of the first Native Land Act as early as 1913. Why were such severe restrictions put at that time on the freedom of the Bantu to acquire land, even by proper purchase? No convincing excuse was made in Parliament. A minor reason may have been the recent legal transfer to Africans of land that they already occupied but were not allowed to own in the Transvaal until the decision by the Supreme Court in Tsewu's case in 1905. This adjustment did not increase, the actual amount of land in African hands but it may have led Europeans to believe that the amount was rapidly increasing.

Labour Shortage

A more substantial reason was not doubt the serious difficulties that the mine-owners of the Rand had long-faced in their unending quest for a veritable army of unskiled libourers. This chronic shortage was indeed one of the factors that had impaired the relations between the Transvaal

Republic and the uitlanders and led to the Boer war. The mine-owners knew from their experience the relations between land and labour. If the Bantu were free to acquire more land, they would be reluctant to leave the reserves to work for low wages in the mines, and the constant shortage of labour would get worse. It may well be surmised that, behind the scenes if not openly, there was pressure on the Government to close the door against

By JULIUS LEWIN

Reprinted from "The Political Quarterly," London

this possibility. The first Prime Minister of the Union, Botha, was amenable to the demands of the mine-owners. In 1903 he had said that "he would, if necessary, break up the reserves (including the Protectorates) in order to provide labour for the mines and farms."

Whatever the pressure for its passage, the Land Act was a heavy blow to the Bantu, coming as it did three years after the new Constitution itself had excluded Africans from ever sitting in the Union Parliament.

Like all South African affairs, Native policy is affected by events The first world war occupied public attention from 1914 until 1919 and its economic aftermath explains the next phase of Native policy. The generally unsettled situation, coupled with the high cost of living and the lack of economic planning, threatened the standards of the white working class. Moreover the effects of the Land Act were new felt in the reserves where the Native population was increasing but not the area of land available to it. The interests of the mining industry had already been further safeguarded in 1911 by the legislation dealing with the recruitment of Native labour. Under this law a colour bar against the use of Africans in skilled or even semi-skilled jobs had operated, presumably at the request of the white miners, whose trade union was first recognized by the mine owners in 1915. A crisis began when the Transvaal Supreme Court held the regulation embodying the colour bar to be ultra vires. price of gold was falling and so the mine-owners were tempted to seize the opportunity provided

by the disappearance of the regulation to employ fewer white men and more black men at a lower wage and also to let the black men do semi-skilled work. It was this policy that precipitated the great disturbances which ended in civil war on the Rand in 1922.

The white miners lost the decisive battles but in the end they won the political campaign that followed. Smut's Government fell from office in 1924 and Hertzog lost no time in entrenching the colour bar by the Act of 1926

Later it became apparent that this struggle, and its outcome, had, been the turning point in' Native

policy; it remains the most significant event since Union. What was really decided by the explosion of 1922 was that white public opinion would never tolerete the replacement of white labour by black labour at a lower wage. The crisis made a deep impact not only on the public mind but on the mine-owners. They learnt the lesson that a permanent part of the cost of mining in South Africa was the acceptance of the colour bar, Never again did they attempt to abolish, or even to lower, racial barriers on the mines. From that time the mine-owners and the white miners entered a kind of partnership based on a common attitude denying advancement to Africans in the industry.

(To be continued)

New Bill Insult To Africans

-Wilson

THE Native Laws Amendment Bill now before Parliament was aimed at destroying all social contact between Europeans and Africans and would destroy the foundations of friendship and understanding between the two races, Mr. Ronald Morris, chairman of the Writers' Circle and a founder-member of the International Parliamentary Debating Society, said in Durban.

If the Writers' Club, the debating society and the two International Clubs of Durban and Maritzburg accepted the Bill's proposals, they would have to expel all African members.

The Bill excludes Africans from attending any churches, schools, hospitals, clubs or other institutions built after January 1, 1938, without the approval of the Minister of Native Affair Dr. H. F. Verwoerd.

The International Debating society was the only one of the four organisations where politics were discussed.

An insult

Mr. Lambert Wilson, proprietor of the Maritzburg International Club, said that his club would not apply for registration when the Bill became law as it would be an insult to the African members.

. He said: "The Chief Native Commissioner has informed me that non-European members can be prosecuted as accessories after the fact if we defy the provisions of the Bill."

Mr. Ian Allen, chairman of the Durban International Club, said that no matter what the future pattern of South African life was

If the Writers' Club, the de- to be, friendship and respect ting society and the two Inter- could never be ill-placed.

The South African Institute of Racial Relations in a statement said that it considered the Native Laws Amendment Bill to be the most serious threat to inter-racial harmony and goodwill yet made in South Africa, according to a Sapa message.

"This Bill appear deliberately designed to bar the way to mutual understanding between White and Black, and to destroy those few bridges to tolerance which have been constructed over the years," it said.

The Bill would make it illegal to create any new inter-racial organisation admitting Natives and would also make illegal al such organisations formed in the last 20 years.

Hospital Treatment

It would also be illegal for any Native to attend such a place—this seemed to make it illegal for a Native injured in a street accident to be treated at a hospital outside a Native location without the special approval of the Minister of Native Affairs, given with the concurrence of the urban local authority.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS:

The

New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers: Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street, DURBAN, NATAL.

JUST ARRIVED,

The Famous Rama Flute Harmoniums

Best Made in India for Quawalie Bhajanic Singer and Bands

NOW ON FOR SALE

Popular size sweet tone, very attr. ctive, complete			
with case	18	10.	0
Standard size Base and Male, very attractive,		_	
complete with case	28	10	0
Portable Travelling Style Baja Good for			
Out-door Party	25	10	0
Coupler Style Loud and Sweet Sound Mohaniton	38	10	0
Leg Press full size complete with extra Swar Bands	48.	10	0
Clarinet B/L, just right instrument Indian Bands	18	10	0
Dhil Rubba "The Leader Musical Instruments"	8	10	0
Thubla & Doogi Set to keep in without			
Thal music sets	8	10	0
Dholak finest of all instruments of Thal (full size)	8	10	0
Tambrone (Kanjari) full size with Gingles Bells	1	5	0
Mouth Organs of all kinds 4/6, 6/-, 7/-, 9/6, & 11/6	eso	h.	
Flute Straight & Side Blowing 2/6, 4/6, 5/6. 17/6, 25			
LATEST RECORDS-Try Us First. We carry	lar	gest	:

Sole Distributors for Union of South Africa:

D. ROOPAN AND BROS.

variety stock. We repair also all kinds of musical instruments. For terms apply:

(Establis hed 1932)

Music Saloon and Booksellers. 85 Victoria Street, Durban.

Phone 20707.

P. O. Box 2524.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

JUST ARRIVED

	-		
Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6	Real Benares and Jari Gold Georgette yd. Sarees and Borders. Big range in stock,		
Spotted Georgettes 45" 4/6	yd. Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0		
Two Tone and Rainbow Georgettes All Shades 4/11			
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11	yd. CHILDREN'S		
Embossed Georgettes 45" 5/11	SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests,		
Coloured Georgettes 45" 3/1	lyd. Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.		
BLOUSES Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clea	CHAMPALS ! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair		
Prices.	Also Leather 8/6 & 10/6 pair		

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG,

African Viewpoint

Deny Christ To Placate Verwoerd?

DR. VERWOERD has announced that he plans to make new laws which are going to make it a crime for churches, clubs, schools, assemblies, etc., outside African areas to have an African without the consent of the Minister of Native Affairs. The intention behind this is to cut every pos-sible link between Black and White which does not subserve apartheid's sinister ends. At the same time it will, within the next few years, turn out to have been the last straw that will certainly break the Nationalist Party's back,

Bý

JORDAN K. NGUBANE

For, what does the amendment really mean? It is an attack on one of the most precious liberties—one which is most vital 10 Onristian societies; the freedom to seek to be like God; the liberty to pursue the ideal of perfection,

As a Christian I believe that God created Man in His own image and that Man's highest purpose in life is to seek and endeavour to be like God. In order to do this to the best of his ability Man must be free in body, mind and sou!. Where this freedom is limited, Man cannot pursue the ideal of perfection to the best of his ability. Such limitation, then, is an attempt to frustrate the divine will and as such is in conflict with the whole purpose and witness of the Christian Church. The Verwoerd amendments constitute such an act of frustration,

Fundamental Implication

In these circumstances the duty of the Christian is quite clear-to oppose any attempt by anybody to frustrate God's will. But we must remember something else which is equally clear: To oppose apartheid; in other words to try to force it to retreat from the extreme positions it has taken is to invite very serious trouble. In plain language, to do the will of God, as against the will of the apartheid overlord, is a crime. We must realise, therefore, that we are being placed in the situation where we must either deny Christ to placate. Verwoerd or go to gaol. This is the fundamental implication of the Bill under discussion.

At the same time the threat is not real to the Christian only. It has alarming meaning to every democrat. Whether he believes in God or not; whether he is a Christian or not the democrat regards Man as an end in himself; he believes that Man's personality is sacred and inviolable. From this have issued conceptions of liberty which, during the course of evolution down the centuries, have taken a form which enables them all to consitute what we call the democratic tradition.

In a sense we are fortunate this is the case at this stage of our history. The unmistakeably totalitarian temper the amendments reveal will have the effect of making the real issues at stake in the fight between apartheid and its opponents clearer. The more these become obvious the greater the number of people on both sides of the colour line, in this country and overseas, who will see apartheid for the evil that it has always been.

No Panic

Thus, instead of panicking to dissolve mixed organisations; instead of being scared by the possibility of seeing everything we have all built up with so much pain and toil razed to the ground by the Verwoerd edict, let us derive genuine and mature inspiration from the fact that the net has been thrown so widely now that there are more people inside it than those who hold it!

Let us realise that the decree is nothing new or unexpected. Sooner or later the Naziboeties were bound to resort to the extremes because they are being routed. They can pay no finer compliment to the effectiveness of our opposition to their wicked theories than come with decrees similar to the one under discussion.

Our duty in the circumstances is to realise that beyond this we cannot retreat. Verwoerd has no right to come between us and our God; no right to say how our conscience should guide us. God alone is our master and not Verwoerd.

Although for the time being it would seem as if the odds are very much against those who believe in the oneness of Man; those who believe in

building bridges of accord across the gulfs of race hatred. a closer view of the darkening situation reveals that it has a very large bright spot-and this is that those of us, on both sides of the colour line, who are threatened together, should not run into our recial funk. holes and in that way surrender everything we believe to be precious. On the contrary, we, who are condemned together for endeavouring to love our neighbours, should stand together or fall together, regardless of race or colour or creed. Verwoerdism will be destroyed if we do this.

Catholic Example

I have personally derived abiding inspiration from the stand taken by the Roman Catholic Church and others in these dangerous times. Their leaders have made it plain the they will not seek Verwoer permission to minister to the spiritual needs of their followers. They have their mandatonly from God and not from the Department of Native Affair That is exactly how I feel.

Because I feel this way it seems to me one of the things we, democrats and Christians alike, are called upon to do, is to work with renewed energy firstly for an effective regrouping of antiapartheid forces and, secondly plan out a campaign which will bring home to every South African the real meaning of the amendments now before Parliament.

The Capetown conference of Churchmen convened by the Christian will, from this perspective, have, as one of its duties, the responsibility to prepare ground for the mobilisation of opinion against the Verwoord decree. If it does that, Christianity might be given a new, more dynamic meaning. It might save South Africa!

Viljoen Says Government Not Likely To Change Plans

THE Government intends to go ahead with plans to divorce the non-European medical school in Durban from the University of Natal—in spite of vigorous protests from the University and the medical profession.

This was confirmed by the Minister of Arts. Education and Science, Mr. J. H. Viljoen.

The "Daily News" Capetown correspondent told the Minister that there was some optimism in Durban that the Government would now exclude the medical school from its university apartheid plans,

Mr. Viljoen replied: "No, No. I do not think that the Government can change its attitude."

Mr. Viljoen will give a full statement of the Government's case when he introduces the University Apartheid Bill-probably in about 'two weeks' time. The Bill is still being drafted.

Last week he received a deputation from the Natal University headed by the principal and vice-chancellor, Dr. E. G. Malhetbe. He promised the deputation he would lay their case before the Cabinet.

The deputation had urged him to exclude the medical school from his apartheid plans, at least on the grounds that it was already a going "apartheid" concern.

They said they could not see any reason for the Government plan to divorce the school from the University of Natal and place it under the Department of Education for administration with the University of South Africa as the examining body.

The Natal Coast branch of the Medical Association has also warned the Minister that it will not be able to co-operate further in the running of the school if its control is transferred from the University to a State Department.

R. VITHAL

Buille alls (B) alls alls alls alls alls alls alls

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, 'Phone 33-1654.

Latest Records

Azaad	*	5	Records		£2	18	34.
Aulad		4	22		1	13	0
Baap Re Baap		4	O.		1	13	0
Baaz		4	91		1	13	0
Chakradaree		6	22		2	9	6
Dile Nadan		5	12	é	2	1	3 .
Hala Gula	40	5	· P		2	1	3
Jagrati		3	Ü		1	4	9.
Lal Pari		3	**		1	4	9
Kismet Ka Khel		4	17		1	4	9
Milap		4	97		1	13	0
Mustani		5	Į)		2	1	3
Musafir Khana		6	v		2	9	6
Nagin		6	"		2	9	6
Shree 420		5 5	99		2	1	3
Bociety		5	17		` 2	1.	3 .
· Udan Katola	•	6	17		2	9	6
Vachan		4	**		1	13	0
Yasmin		5	3)		2	1.	3

Union—Packing charge 2/6 and Rhodesia 7/6 Extra.

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

TUO TZUL

JUST OUT

Saint Mira

By T. L. VASWANI

Though the name of Mira is a household word among India and her songs are sung everyday in a thousand shrines and a million homes, very little is known of her life beyond the fact that she renounced the joys and comforts of a palace for the hardships of the life of a wanderer in quest of Shri Krishna.

In words at once vivid and soul-stirring, the author of this beautiful volume portrays the inner spiritual experiences of Mira, her suffering and search, the purity of her character and her undismayed heroism and courage.

BEAUTIFUL GET-UP — LIBRARY BINDING A Book You Must Buy For Yourself And Also Present To Your Friends.

TEN SHILLINGS PER COPY -

Other recent books by Sri T. L. Vaswani which will interest you:

KRISHNA: Stories and Parables 58. 6d.
CITA: Meditations 108 6d.
A Prophet of the People 58. 6d.
In the Footsteps of the Buddha 28. 6d

Send your order with proper remittance to:

H. P. VASWANI.

91 BHULABHAI DESAI ROAD, BOMBAY, INDIA. Cable & Tel. Add .: "HARGYAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155|7 Warwick Avenue

DURBAN.

Jel. Add: "Charotar"

Jelephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

-CO. LTD.-

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47. Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Verwoerd Bill Has Smell Of Doom

-PATON

INDIAN

MR ALAN PATON, national chairman of the Liberal Party of South Africa, said in a statement that he heartly supports the Union Federal Party in calling for the removal of Dr. H. F. Verwoerd as the Minister of Native Affairs.

He was referring to a public statement by the Federal Party leader, the Rt. Hon. G. Heaton-Nicholls, P.C., condemning Dr. Verwoord's latest Native Law Amendment Bill.

Mr. Paton said that to bim it was unthinkable that any Minister should forbid him to associate with any fellow South African.

No Minister shall tell me with whom I may or may not associate for these purposes. Dr. Verwoerd is a man like myself and he can rule me up to a point, but when he orders that ,I may not associate with an African unless I have his permission, he offends my conscience and I cannot obey him," he said.

"I welcome the strong and uncompromising stand taken by church leaders on the Bill. Once a church seeks permission from any Minister or Government as to whom it shall admit to its congregation, it has rendered unto Ceasar what belongs to God.

"The real offence of this Bill is the practice of compulsory apartheid, carried to its extreme length. It is a sin against the great commandmente, a sin against God and against one's neighbours.

"Therefore I hope that Chrise tian people, in resisting the compulsory apartheid in the church, will realise that if it is wrong in the church, it is wrong everywhere else."

Referring to the Liberal Party itself, Mr. Paton said that that was where the Bill strikes hardest, for not only has the Parly members of all races, but believes that it is essential that it does have.

"Already we may not hold a meeting in any location without permission, and in the great majority of cases this permission would be extremely difficult to obtain. Even entrance to locations has already been refused to members of the Black Sash who had no Party political intentions.

"If the Bill becomes law, it will be illegal to hold a mixed meeting anywhere. The Government will have made it clear that it will tolerate White opposition, it will neutralise Black

opposition, but it will utterly destroy non-racial opposition-if it can. It is this serious situation that we will meet to dis-

"This Bill is disturbing to us, not only as Liberal members. but also as South Africans. The races of South Africa have already been divided politically, economically, residentially and they will soon be thoroughly divided educationally.

"But the complete and utter psychological separation envisaged by the Bill has to me the smell and sound of doom. It condemns the country to a revolutionary future of violence, insecurity and hate.

"Is it true that there are only two choices before the country, White domination or Black domination?

"If I believed it were true, I should have left South Africa long ago. But if it is not true, then our future lies in the hands of those who have ceased to think and act in terms of race and colour.

A sound knowledge of bookeeping essential to every commercial career. The School of Accountancy's home-study course, backed by 47 years of successful educational service, have helped thousands to succeed. Write for free book ⁵⁴The Direct Way To Success," The School Of Accountancy, P. O Box 4592 (Z), Johannesburg.

a Countryman's Diary

- "By PARDESI"

HIS week's dramatic turn of important gain than the economic events in the bus boycott brings into sharp focus the callous, hard-boiled Afrikaaner mind which for three hundred years has set out to destroy the blackmans spirit in "Suid Afrika."

The bus boycott which was fundamentally an economic protest by Africans who have, over the years, been pathetically crushed by the rising cost of living has been given a political flavour by the White Press and

The African living in Alexandra and the Western Areas must be puzzled by all that has happened in recent weeks. To him a new meaning has been given to the boycott, and he has again been used as an unwitting pawn by the Naziboetles to achieve their pig-headed ends. By withdrawing the buses on the boycott route and turning a deaf ear to the economic grievances of the Africans, the Nats may have scored a temporary points victory. But the spirit of man dies hard. The passive procession of boycotters this week when there were no buses to boycott may have seemed a triffe silly.

In effect, however, it has welded the black people together even though only Africans were involved in the protest.

The fillip they achieved towards their cause of ousting the common enemy is much more an advantages that may have been conceded to them.....

He Saw "Gay Paree"

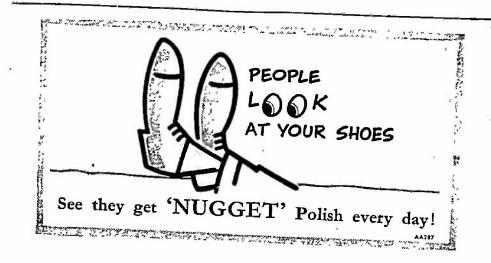
Reit River Farm is a straggling little hamlet about ten miles beyond the Umgeni. Like most Indian villages in the sugarbelt of Natal, the people live in barracks and compounds. Some few who have managed to save a little money have built their own rude tumbledowns-negally two-roomed affairs—and in these spring many generations of Indians. They all work for the white sahibs in the canelands; a breaf, seamy life span of sternal toil and frustration.

Last week-end I met an old man in Riet River Farm. He had, however, made good and was rich enough to own a tumbledown cottage. He told me a fascinating story about himself. Way back in the '20s, tiring of the matter-of-feet life he led on the canefarm, he decided to run away from bome. He got himself a job as a deckhand on a ship bound to Marseilles. For ten years he sailed the seven seas, seeing almost all the ports of the world.

He particularly recalls "Gay Parce" and Montmarte, the carnival quarter of the Riviera.

"Paris is one of the most beautiful ports in the world," he told me nostalgically.

Yes, the old men had had a full life. Today he spends the twilight of his life with his grandchildren on the canefarm. He seemed quite contented to me....

(From Our Own Correspondent)

February 16th-23rd

Kampala .

THE Lukiko of Buganda has drawn up a petition to the Queen which received unanimous support. Its most significant feature is that, in addition to the immediate issues of land acquisition, it raises once more the whole question of Buganda's political status and makes new demands for a timetable for self-government. The petition declared that there had been a departure from the spirit of the 1898 agreement, whereby Buganda accepted British protection, in three instances the Kabaka's deportation in 1953, land acquisition, and the armed forces. It went on to claim that the 1955 agreement was made at 'a very difficult time for Buganda, and to make a new agreement was the only way to return to Kabaka" It added that, as Britain has confirmed that Uganda would have selfgovernmant as an African State, therefore, "we have decided that representatives of this Lubiko should meet the Queen's representatives in the near future to discuss and make a definite policy which will lead us to self-government in a fixed time within the Commonwealth,"

Salisbury

A new industrial conciliation hill, which will allow for the first time the formation of multi-racial trade unions in Southern Rhodesis, is to be introduced into the Southern Rhodesian Parliament on April 23. It has 137 clauses, among them one which will pro-bibit registered trade unions and employers' organisations from accepting money from or granting money to any organisation which is permitted to indulge in political activities.

Nairobi

Dedan Kimathi was hanged in Nairobi at dawn on 18th February. At his request a Roman Catholic priest spent all the previous night in his cell with him. Kimathi was seatenced to death last November for illegal possession of a revolver. He was captured in

the Aberdare Forest in October, after troops had searched for him for two years. A party of Airican police men ambushed him, wounding him in the thigh after a brief skirmish.

About thirty thousand people still remain in Mau Mau detention camps in Kenya and are being released at the rate of 1,700 a month. Giving these figures, Mr. G. M. Johnson, special commissioner of the Kikuyu, Embu and Meru tribes (the scheduled tribes under the Mau Mau emergency law) said 40,000 have already been released. Of these only 30 have had to be re-arrested. But the police figures show that, every month 400 Kikuyu are being arrested for illegally entering Nairobi and many more for travelling outside their own

London.

Mr. J. D. Profumo, Colonial Under-Secretary, stated in a Parliamentary written reply that Dr. Azibiwe intended to surrender his shares in the African Continental Bank without compensation. He had also to repay to the bank the director's fees of £5,252 which were paid to him after public money had been injected into the bank, on the understanding that, this sum is a debt due to him which waits to be met out of "the bank's current earnings. Further study was being given in Nigeria to the future of the bank and, in particular, to the possibility of all its capital being acquired by the Eastern Regional Government. On this, difficult questions both of law and policy remain to be settled. Steps are being taken towards clearing up the relation between the Premier and the

That Ghana 'would become a fall member of the Commonwealth did not follow automatically because the British Parliament had finally agreed to the creation of an independent State. The terms of admission to membership have never been defined, but the attendance of Prime Ministers' from other self-governing territories at Commonwealth conferences-in practice the mark lage of Gouda.

OPINION

the assent of all existing members. No serious difficulty has arisen in the past, but when the Gold Coast's claims came first to be discussed a conflict between South Africa and other members seemed inescapable. The danger of an attempted veto, or alternatively of South African secession from the Commonwealth, receded with the departure of 'Dr. Malan. Mr. Strydom, while following an undeviating line in Nationalist domestic politics, has displayed a greater flexibility in his external relations. A statement of his government ,last year, envisaging a possibility of diplomatic representation for

of recognition-has called for the Union in the Gold Coast and Nigeria, sounded 'a new and a welcome note. Now, with yesterday's announcement, this transformation of South Africa's policy appears to be complete. Mr. MacMillan made it clear that all other Commonwealth Prime Ministers had consented to Ghana's full membership. He also said that South Africa would be "fully represented by a Minister" at the independence ceremony. This, of course, does not necessarily convey that the same welcome will be extended to Nigeria and the Caribbean Federation when they achieve self-government, but it now seems most unlikely that their entry will be opposed.

British Colour Bar Keeps Family Apart

Lusaka..

Boy meets girl They get married A year later they have a baby. The husband plans to bring his wife and child to his home country.

A not unusual occurrence, you say? Nothing to comment about? Read on. This is what one newspaper writes:

"It will soon be made clear to her (the wife) that in this country not many people will wish her a blessed married life.

"On the contrary, there will be hundreds of thousands who will desire a speedy end to the marriage,"

The wife? Christina van Hoorn, aged 26 from Holland, The husband? Patrick Matimba, an African lawyer.

The country? Rhodesia, part of Central Africa in which the official government policy is "partnership" between the

The newspaper? "Die Volkergenoot," a Rhodesia Afrikaans publication.

Another comment on the Matimba marriage, this time trom Mr. Norman Straw, South African born M.P. in Rhodesis:

"It is not in the public interest that Mrs. Matimba should come to Rhodesia ... We Europeans want to maintain the purity of our race."

Mrs. Matimba was first refused a permit, so her husband returned to Southern - Rhodesia from Holland to fight this, his first legal battle. He won,

-His wifé now awaits her permit in the little Dutch vil-

They plan to make their home at St. Faith's, near Rusage, the inter-racial farming community with which the Rev., Michael Scott is associated, and where, until his death lost year, Peace Pledge Union member Cedric Wildman was living.

- Portrait Of An Asian Library At Work

THE Delhi Public Library was established in 1951, by the Government of India, and Unescoas a model for public library development. in Asis: Now the busiest public library in the region, it serves over 70,000 men, women and chil-dren a month and during the past five years has lent' one million eight hundred thous sand books,

A report just published by Unesco gives a detailed picture of what the library is doing, what it has achieved so far and the problems it is likely to. meet in the future. It also shows what the average chorrower is like and to what; use be applies his reading. This can. did portrait was built up from . answers provided to 40 questions in 1,300 interviews, from an analysis of the library's registration records and from observation.

The main work of the evaluation, was done, by the Delhi School of Social Work, the staff of the Delhi Public Library and the author of this book, Mr. Frank M. Gardner, Borough Librarian of Luton (U.K.) who served as a Unesco consultent in Delhi from November 1951 to June 1952 and again in the fall of 1955. (UNESCO), 11 (212)

GANDHI-The Story Of His Life

(Continued from page 100)

at first and would hardly speak to her new husband, but they soon became good friends.

Gandhiji found that his bride was a little girl of very independent character who did not like to be unnecessarily ordered about. On the other hand, now that he was married, Gandhiji felt himself to be very important and grown-up. He wanted to order her about all the time, even though he did it lovingly. He had soon become very fond indeed of his sweet little wife, but he wanted her to ask his permission for everything. Even if she wanted to go to the temple, he expected her first to ask leave to do so. This she absolutely refused to do. In this way they would quarrel, like the two children they were. Sometimes they would not speak to each other for the whole day.

Another thing which troubled Gandhiji very much was that Kasturba had not studied any-

thing. Modern Indian girls are very lucky in being able to go to school and college just like boys, but when Kasturba was a child, people in India did not care to let their daughters study. They thought it unsuitable and a waste of time. In those days girls were supposed to occupy themselves only with household tasks, cookery, embroidery and such things. Gandhiji, on the other hand, had grown to love atudy. He prepared his school tasks every day with the greatest care (for he continued to go to school after his marriage. He wanted to teach Kasturba all that he knew, but the little girl was not interested. Nobody had ever taught her the value of study, and her poor little husband was himself only a child, so how could he make her under-

Copyright: Reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(To be continued)

1937 Pontiac Six

(Licensed 1957)

Two spare wheels. Numerous spares.

MUST BE SEEN TO BE APPRECIATED

**Reply: Duffs Rd. Service Station

P.O. Duffs Road

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

"Pack hoofs and horns separately, We pay 15/per 100 lbs.

For Full Particulars write to

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD

SARNIA

NATAL

ESSAY COMPETITION

SPONSORED BY "INDIAN OPINION"

SUBJECT:-"The Quality In Mahatma Gandhi That Impressed Me Most"

This competition is open to all races. Contestants must be under 25 years of age.

PURPOSE: To encourage young South Africans to study the life of the great Mahatma Gandhi and thereby to drink from the fountain of wisdom of one of the greatest leaders the world has ever known.

Second Prize£2
Third Prize£1

10 consolation prizes of 5s, each will also be given.

The judges' decision will be final and no correspondence will be entered into on the merits or demerits of any essay entered. No essays will be returned. An entry fee of 1s. should be posted with each essay entered.

All entries to be sent to:

THE GANDHI COMPETITION, "Indian Opinion,"
Private Bag, Durban.

CLOSING DATES: All essays must reach this office by June 1st, 1957. Essays arriving after that date will not be accepted: The winning essay will be published in "Indian Opinion."

IMPORTANT: Please fill in the entry form below and post it with your entry fee before April 15. The closing date for the essay is June 1.

Results will be published in this Journal.

NAME (block letters)......RACE......RACE

PROFESSION.....AGE.....AGE.....

ADDRESS (block letters).....

Entry Fee: Is. in stamps.

Books For Sale

My Dear Child—Gandhiji	2	3
My Religion-Gandhiji	4	8
Gathered At Bapu's Feet	1	6
Truth Is God	1	0
Story Of The Bible-S, K, George	8	6
Hindu Dharma	8	6
A Compass for Civilization—Gregg	6	3
Key to Health-Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu-Chandwela	8	6
A Preparation For Science-R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother-Menubehn	1	6
Nature Oure	1	9
Story Of My Life	2	6
Unto The Last	1	.0
Communal Unity-Gandhiji	25	0
Diet and Diet Reform-Gandhiji	5	0
Cleanings-Mira	1	6
Selections from Gandhi-N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)-N. D. Parekh	15 .	ů.
The Diary of Mahadev Desai-V. G. Desai	12	0
A Nation Builder At Work —By Pyarelal	1	6
My Experiment With Truth-Gandhiji	15	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

21:1

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 31st March. Salling 6th April 1957. S.S. Karanja due 1st May 1957. Salling 6th May 1957. For Bombay.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

Non-Vegetarian Special Food £11-10 Ordinary Food £4-18
, Vegetarian Special Food £10-3 Ordinary Food £4-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to-

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY: LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Printed and published by Mrs. Súshila Gandhi at Phoenix, Natal.

અનુભવે હું નમ્ર ખન્યે। છું અને ખુલ્દિની ચાકકસ મળીદા સમજતા યયા છું. જેમ અરયાને પડેલી વસ્તું મંદવાડ બને છે તેમ અરથાને ૧૫૨ાતી સુદ્ધિ મોંડપણ બને છે. —ગાંધીછ્.

ઈ ન્ડિયન

મહાત્મા ગાંધીજના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

શ્રહા વિના તેર આ દુનીયા ક્ષણ વારમાં શત્યમાં મળી જાય. જે માણસાએ પ્રાર્થના અને તપરયાથી પવિત્ર થયેલું જીવન માળ્યું છે એમ ગ્માપએ, 'માનીએ તેમના **બુ**હિશુહિ અનુંભવતા આપણે ઉપયોગ કરવા. એતું નામ તે સાચી શ્રદ્ધા.

-ગાંધીછ.

પુસ્તક પપ મું—અક હ

તા. ૮ માર્ચ, ૧૯૫૭.

છુટક નકલ પે. ૬

જીવનનો અણઉકલ્યો સવાલ

(નવલભાઇ શાહ)

ા હુસને માટે કેટલાક પ્રશ્નો અહા6કલ્યા જ રહ્યા છે. હજારા વર્ષથી મનુષ્યની સુદ્ધિએ છવ શું જન્મ શું, મરણ શું, મરણ પછી શું એ બધા પ્રક્ષો સમજવા પ્રયત્ન કર્યો છે. જીવન શું છવન શા માટે એ પણ એક એવા જ પ્રક્ષ છે. છવનના હેતુ સમજ્યા વિના છવવામાં મઝાય શી ? આ જગતમાં જીવન કયારે આવ્યું એ કહેલું મુશ્કેલ છે. સુર્પથી છુઠી પરેલી પૃથ્વી ધીમે ધીમે ઠંડી થતી જતી હતી. તે વખતે તે આગના ગાળા હતી. જેમ જેમ તે ઠંડી થવા લાગી તેમ તેમ વાયુમાંની વરાળ પાણીરૂપે પૃથ્વી ઉપર ફેલાક ગઇ. ધીમે ધીમે આ પાણી ઠંડુ થતું ગયું. અને એવી પરિસ્થિતિ પૈદા થઇ કે જીવન એમાં ઢકી શકે. આ રીતે દરિયાઇ એકજ અહુના જીવરૂપે જીવને પહેલી કેખા દિધી હશે. આ એક અણુના છવની વચ્ચે એતું છવનતત્ત્વ હશે. એની ચારે બાજી એ પ્રવાહી-કે જે લાંબા, હું કા, સાંકડા, પહાળા થઇ શકે તે હશે. જેમ વાતાવરણ વધારે અનુકુલ થતું ગયું તેમ તેમ પાણીમાં વસનાર બીજા પ્રાણીઓના એમાંથી વિકાસ થયા. પછીની ભૂમીકામાં જળ અને થળ ખંનેમાં રહે એવાં કાચળા ને મગર પૈકા થયાં હશે.

આમ ધીમે ધીમે જેમ જેમ જીવ સૃષ્ટિને અનુકુળ પરિસ્થિતિ મળતી થાય છે ત્યારે તે માનવ ર**હે**તા નથી. ગઇ તેમ તેમ જીવન વિકસતું ગયું. પછીથી નાના ધાસ, તરણાં ને વનસ્પત્તિ એટલે જીવન વિકાસના આગળના આવ્યાં **હ**શે. ત્યારભાદ માટાં પ્રાણીએા. આ બધાના જો આપણે પદ્ધતિસર તબકઢા આપણે લહ્લવાના છે. એ અભ્યાસ કરીએ તેા છવસષ્ટિ અાં જમતમાં વિકસતીજ રહી છે. એના માટે પુરૂષાર્થ કરી છવનને સંપુર્ણ વિકાસને લાખા નહીં કરાડા વર્ષ લાગ્યાં હશે. આ વિકાસમાં જે જીવાની વિકસાવલું એજ આપણા જીવનના જાતા એ ખદલાતા પરિસ્થિતિને અનુકળ કરી શકા તે ટકા શકા. બાકાની હેતુ છે. અને સુદ્દિજીવી માનવ કરતાં એવી અસંખ્ય નતો છે કે જેનાં હાર્ડિયેનરા આપણને મળે છે. પણ એ જાતાે મળતા નથા. આમ રયુળ દરિએ પથુ વિકાસ એ જીવનના **સહજ** રવભાવ છે. આપણા અવતારા-કુર્મા અવતાર, મત્સ્ય અવતાર, વરાહ અવતાર એ બધા એક રીતે જોઇએ તાે આ જીવન વિકાસનાં જ સીમા ચિદ્ધ લાગે છે. જીવ સપ્ટિમાં જે જે સુમાનુવર્તી ક્રાંતિ થઇ દરો અને તે લાવવામાં જેમણે જેમએ કામ કર્યું હશે તે બધાને અવતારરૂપે સંભાષ્યા હશે. અને આ સંબો ધન ખાેડુંય નથી.

અા જીવસપ્રિમાં માટામાં માટી ક્રાંતિ મનુષ્યના જન્મથી થઇ. ઍ મતુષ્ય એક વર્ષમાં જ માણુસ નહીં ખન્યા હાય. ં એની બુદ્ધિ અને સમજ શક્તિ આજે છે તેવી તે કાળ નહીં ते विचार કरता यथा. आ विचार वानी शक्ति, भे अ छवस्रष्टिनी छेल्ली ક્રાંતિ હાય એમ લાગે છે. સીયા પદેલાં તાે. તદ્દન સામાન્ય વિચારશક્તિ ં હશે. ધામે ધામે એક પશુ જેવા મનુષ્ય અર્ધ પશુ અને અર્ધ માનવ ભન્યા 📢. પ્રગતિ કરતાં [કરતાં તેએ છેવટ માનવતું સ્વરૂપ મેળવ્યું **દ**શે. અને આજે તા માનવજાતે ડીક ઠીક પ્રમતિ સાધી છે આ યુદ્ધિને બજા

ने ते आधिन दता, तेने पृष्यु व्यव-रियत भनाववाने। प्रयत्न इयो. धाधा માંથી વીજળી પેદા કરી શકિત મેળવી नंदीनाना प्रवादे। वाणाने नदेशे भादी. સ્મામ મતુષ્યે પાતાની સુદ્દિને બળ દ્રાય. પણ મનુષ્યે છુદ્દિને વિકાસાવી અનેક સિદ્ધિએા મેળવી. આ થ⊌ સ્થુળ સિદ્ધિની વાત. પણ જ્યારે આપણે જીવનના हेतुने। वियार કરીએ **છી**એ ત્યારે આંપણું લક્ષ આ **ળ**હાર ની ભૌતિક સિલ્ફિએ કરતાં પણ જીવ ના વિકાસ તરફ વધુ હોય છે. ઢાઇ પણુ માધ્યુસ પાંચ, દસ કે પંદર મીનીટ એકાંતમાં બેસીને વિચારે તા એને ૨૫૯ લાગશે કે હજીય, આટલા વિકાસ પછી પણ તેના ઉડાથુગાં पाश्वितित्वे। पडेबां क छे. ज्यारे જ તેને જગતનાં પ્રાણીએં ઉપર તે ગુરસે થાય છે યા કામવાસનાથી

ઉચી ભૂમિકામાં જઇ નવા અનુભવ,

નવી અનુભુતિ અને નવું છાન પ્રાપ્ત કરવું એ છે માનવજાત માટેના પુરૂપાર્યા. પણુ આજે તેા ખાહ્ય સાધન-સામગ્રીની સિદ્ધિમાં આપણે એટલા ખુંપી ગયા છીએ કે આ વિક્રોસ માટેની આપણી આંખ મીંચાતી જાય છે. અને ₹ટલે જ अनुष्यनुं पाशविमिश्रित छवन तेनी તેજ કક્ષાએ આગળ વધે છે. તે વૈભવ, વિલાસા અને સુખસત્રવડથી પાતાના વિકાસ થયા દ્રાય તેમ માને 🕏, પણ વાસ્તવમાં એ છવનનાે વિકાસ નથી, જીવનતાે વિકાસ છે આપણા મ્મ'તરમાં પ**ેલા પાશવી અ**'શને ખંખેરીને બહાર કાઢી નાખવાના. अने त्यार पछी भानवलाते अके નવી ઉત્કાંતિ કરવાની રહેશે. આજે તે શુદ્ધિનાં જોર અને બળ ઉપર ઝઝુમે છે. માનવજાતના વિકાસની નવી~ આગળની ભુમિકામાં માશસની ખુદ્ધિ નહીં પણ પ્રત્રાશકિત કાર્ય કરતી હશે. મા કાંતિને માટે માણસે પાતાની नितने तप्रधार धर्वी ये क छ छवन

—'વિશ્વવાત્સલ્ય'માંથી.

આફ્રીકામાં જાતિમેદની અનુચિતતા

ધ્ય માર્રીકાના બીશપ રેવરન્ડ ઐડવર્ડ પેગટે ધ્યોરટાલની સેન્ટ જોદ્રન્સ ચર્ચમાં ઢછ માર્ચે ઉપદેશ કરતાં કહ્યું છે કે આદ્રિકામાં ગારી સર્વોન પરિતા ટકાવી રાખવાના પ્રયત્ન થવા જોઈએ એમ કેટલાક લાકા કહે છે તે ઘણું ખરાત્ર છે એટલું જ નહીં પણ એ કાઇસ્ટના વિચારાયી ઉલટું પણ છે. જમતમાં હમણાંની અશાંતિ અને તંત્ર સ્થિતિનું માટું કારણ પ્રળ તથા લોકા પાતાના સત્તા અને સાશનના અધિકાર બાન્ત લાકા ઉપર બહુ લાંગા વખત સુધી ટકાવી રાખવાને લીધે ઉપજેલાં છે.

જે લોકા પશ્ચિમના સુધારાની અસર અને સત્તા તળે આવેલા છે તેઓ! એવી ઝુંસરીને લાયક **હવે** નહીં ર**હે**વા યી તેઓ બેચેન અને ચીડીયા થઇ ગયેલા છે. તેમને રીઝવવા માટે ગમે તેટલી મહેનત ચાય તેા યે તે અના અ ર્દ્રઃખદ છું સરીને સ્વીકારે એમ નથી,

અફિકા ફકત અફિક્રના મટિ **જ** છે એમ અાક્રીક્તા જે દાવા કરે છે તે ગારાએ સત્તા અને અધિકાર ચલા-વવાના દાવા કરે છે તેના જેટલું જ ત્ર્યાધિપત્ય મેળવ્યું. પ**હે**લાં જે કુદરત પ્રેરાય **છે કે** અભિમાનના મક્ષ્યી માંડે**! અયોગ્ય છે. આપ**દ્ધે એક મહાન જેવાનું કામ દેવળા કરે છે.

મિત્રજાતિ પ્રજાતું નિર્માણ કરવું છે. જેવું કે સેન્ટ્રલ આદિકા 1છે. જ્યાં અમે માનીએ છીએ 🕻 બધાને સુખ, ચ્યાન'દ ચ્યતે શાંતી છે. ડેા. પેગ**ે** અ'તમાં કહ્યું હતું કે વર્ષાથી ત્યાં ધામા પ્રમતિ થતી રહી છે. મધ્ય આદ્રીકા માં અમે પ્રતિના પુર્વક પ્રજાના બલાં भाटे सહकारथी काम करीने यथाय⁸ ભાગીદારીનું જીવન જીવીએ છીએ તે માટે અમે ક્ષ્યરના પાડ માનીએ છીએ. न्मा प्रतिज्ञानुं पावन यतुं रहे मे

"हान्तियन ओपिनियन"

શક્રવાર તા. ૮ માર્ચ, ૧૯૫૭.

ઘના

સ્વતંત્ર પ્રજાસત્તાક દેશ થઇ ગયા પાતાના ધ્યેયના સ્થાને વગર હેશે. આફ્રિકાનાજ નહિ પણ समस्त हुनीयाना स्वात'त्र प्रिय ટ્રેશા પાતાનાં અભિન દના ઘનાને તથા તેની જનતાને પોઠવશે, અમે પણ ઘનાના આનંદમાં ભાગ લઈ અમારા હર્ષ પ્રદર્શીત કરીએ છીએ કે ઘના અંતે આજે આઝાદ ્યયું.

· આ દેશને આઝાદી મળી એ આફ્રિકા ખંડના એક ઇતિહાસીક બનાવ ગણાય. કેમકે જ્યારે આ-પણ જોઇએ કે આફ્રિકાના એક ભાગને આઝાદી મળી અને બીજા ભાગમાં રંગલેદ અને જાતીલેદ ના વાડાએા પાડવામાં આવી રહ્યા છે. અમે એમ માનીએ છીએ કે, આ ખેડની આઝાદી માટે અને ઇલાયદાપણા સામે આથી ઘના પાતાના ખાસ લાગ આપરો. ઘનાનું કાેમનવેલ્થમાં અસાધારણ સ્થાન ગણાય. એના પ્રતિનિધિએા કકત ઘનાનાજ નહોં' પણ સમસ્ત આદ્રિકા ખેંડ ના અવાજ કાેમનવેલ્થમાં રજી કરશે એવી અમે આશા રાખીએ છીએ. આનું પરીણામ બે રીતે આવવા સંભવ છે. યા તા આક્રિકનાની જરૂરીયાતા પૂરી પાડવામાં આવશે અગર તા કાઈ નીજ દાદ ક્રીયાદ સાંભળવામાં નહીં આવે.

આજે જો સ્વ. ખુકર વાેશીં કટન છવતા હાત તા તેઓને ઘના આઝાદ થયું છે એ જાણી ઘણા આનંદ થાત. અમારે માટે પણ ખાસ હવીંત થવાને કારણ છે કે ઈલાયદાપણાના શુંગળામણુ ભયો વાતાવરણમાં પણ એક કાળા માનવી આઝાદીના દારે પહેાંચી શકયા છે.

ઘના સામે તેના વિરાધીઓ . એ જે કહ્યપિત વાતાવરણ દ્વનીયા ની વાતા કરી અડચણા ઉલી ખ્રિક્તીએ પ્રધાનની

અમિરા આ અંક પ્રસિદ્ધ કરવાપ્રયત્નાે થયા હતા તેમાં થશે તે પહેલાં ઘના થી એકનવી ઉભી થએલી પ્રજા અથડામણે પહેાંચી ગઇ છે એના થી અમને વધુ આનંદ થાય છે.

ખ્રિસ્તી અને કરવુઅર્ડ

🗘 શ્રિયન કાઉન્સીલ એાક્ હિંચ સાઉથ આફ્રિકાના મંત્રી ડાેકટર આર્થર, ડબલ્યુ. ખ્લેકસાેલે કાઉન્સીલનું એક નિવેદન અહાર પાડીને જણાવ્યું છે કે, સરકાર સામે જે નવું ખીલ હાલમાં સુકવામાં આવ્યું છે અને જેની રૂએ કાળા અને ગાેરાએા ચર્ચમાં સાથે પ્રાર્થના કે પ્રવચન નહી કરી શકે. તેની ચર્ચા કરવા આવતે અઠવાહીચે એક પરીષદ કેપમાં ભરવામાં આવનાર છે. અમારા મતે આ એક અગત્યની પરીષદ ગણારો. અને એનાં પરીણામ ની દેશ પરદેશમાં આતુરતાથી રાહ જોવારો એમાં શંકા નથી.

આ નવું બીલ ઇશ્વરને મંજીર નથી. આથી ખ્રિસ્તી ધર્મના નેતાએ આજે વગર સંદેાચે ળહાર પડી આના વિરોધ કરવા ના અને જો તે દેશના કાયદા થાય તાે તેના સામંના કરવાના ઇરાદાે રાખે છે.

જવાળ આપતાં ડેા. ક્રેરવુઅડે* કહ્યું છે કે, ચર્ચના માણસાએ આ ખીલથી હરી જવાની કરી જરૂર નથી. આ જવાખને પરીથામે કેટલાક બચાે ઉભા થયા છે. અમને ખળર છે કે. દક્ષિણુ આદ્રિકાના ખ્રિસ્તી ધર્મી એ પણ રંગલેદમાં માને છે. तेथील सरधार तर्ध्या के सेवी ખાત્રી અપારો કે ચર્ચામાં કાઇ જાતની હખલગીરી નહીં કરવામાં માં ફેલાવ્યું હતું અને જાત જાત આવે તા માટા ભાગના ગારા વાતથી

ભાળવાઈને આ ખરાબ કાયદા પર આ ક્રિકના ને સામે પેહતાના વિરાધ જાહેર કાે લેજમાંથી નહીં કરે. એવા લય રહે છે.

આ દેશને જ્યારથી ચુનીયન **બનાવવામાં આવ્યું છે ત્યારથી** જે જે હકદાે પર તરાય મરાઇ છે તે સર્વે હકઠા આપણે એક પછી એક ખાઇ બેઠા છીએ. આવી પરિસ્થીતીમાં પ્રધાને ગારા ખિરતીઓને જે આશ્વાસન આ-પ્યું છે તે ઘણું મુત્સદીગીરી વાળું પગલું ભયું છે. કાળા અને ગારાએ કે સંગઠીત થવામાં આવી રીતે રૂકાવટા ઉભી કરવા માં આવી રહીં છે. જો ગાેરા ખ્રિસ્તીએ આ ખાત્રીને માન આંપી સ્વિકારી લેશે તેા પણ આર્કિકના કાઇ દિવસ પ્રધાનની વાતાથી ભાળવાશે નહીં.

્ર પ્રધાનની વાતાથી નુકશાન થવાના બીજો સાથ એ છે કે, ૧૯૪૮થી આપણે જોયું છે કે, ₩યાં સરકારના હાથ હીલા પડે છે ત્યાં તેએ ખાંત્રીએ પાળે છે પણ જેવા તેઓના હાથ બળવાન ખને છે કે તુરત ખાત્રીઓને ફગાવી દેવામાં આવે છે. થાડા વખત માનીએ છીએ,

મેડીકલ કાઢીને એક . ઇલાયદી આ ર્રિકન મેડીકલ ં ફાેલેજમાં દાખલ કરવામાં આ-' વ્યા હતા. આ પ્રસંગે પશુ પ્રધાને ઘણી ખાત્રીએન આપી હતી. આજે તે ખાત્રીએ એક કુકત સાધારણ કાગળ થઇ પડેચા છે. હવે ચર્ચા માટે પણ જ્યારે ત્યારે ખાત્રીએા અપાય નેવાનું એ છે કે, ભવીષ્યમાં પ્રધાન બીજા (રૂખ) મુડમાં હેરો ત્યારે તેને ફગાવી દેશે કે કેમ!

આ બધી ચર્ચામમે અહીં કરીએ છીએ તેનું કારણ એ છે કે, કેપમાં જે પરિષદ ભરાવાની 🔒 તે પ્રધાનની વાતાથી લાેળવાઇ જઇને કાળા અને ગારા વચ્ચે એક માેટી ખાઇ ઉભી કરે છે કે, પછી આ બીલના વિરાધ કરી सामने। इरे छे. ले आ परीषड ગમે તે સંજોગામાં આ બીલ સામે મકકમ રહી તેના વિરાધ કરશે તા તેએ આ દેશને નુકશાનીમાં થી ઉગારી લેશે એમ અમે

નાટાલની ઈન્ટરનેશનલ કલળ

ના ટાલની મે અગત્યની કલખામાં સાડી આકસા જેટલા સઘળા કામના સમ્યા છે. તે કલખા પર ડાે. કરવુમર્ડના હમણા પાલમિન્ટમાં ચર્ચાતા अपार देंग्ने। नवे। क्षयहे। को पसार यशे ते। अंशीर असर अशे. तेना आ-દ્રિકત સબ્યોને રાલપરથી દુર નહીં કરાય તે કલખને ખેધ કરવી પંડેશે. એટલું જ નહીં પણ કલળના સભ્યા પૈકી નાટાલના એ સ્લીકન ખીશપ ફેવરન્ડ વી. ઇનમેન અને મી. ઐલન પેટન તથા ડાે. એડમર શ્વક્સં જેવા પણ જો કલળ ચાલુ રખાય અને આદિકતાને તેમાં આવવા દેશે તા મંદદમાર તરીક્રે ચુન્ઢાને પાત્ર લેખાશે.

સંઘળા અર્ચા, રકુલા, હારપાટલા, કલમા અતે બીજી મનાર જક શહેરી સંસ્થા એામાં 'તેટીવ અફેર્સ'ના પ્રધાનની મ'જારી મેળવ્યા સિવાય અપાદિકનાના अवेश पर व्यटंडायत भुक्ते है. ते કાયદા આ કલખાને લાગુ 'પડશે.

માં બીશપ ઇનમેને ખુલ્લી મુક્ય હતી. હમણા તેમાં સધળા જાતિના સાડી ત્રંહાસા સભ્યા છે તેઓમાં ૮૦ શિક્ષકા અને ૩૦ ડાક્ટરા છે. આ કલળના માલેક મી. લેગ્બર્ટ વીલ્સને હંમણાં મેરીત્ઝંબર્ગના ચીદ નેટીય કમીશનરને મળાને નેશવ લા અમેન્ડમેન્ટ 'ખીલ જો પસાર થાય તે**ા પાતાની 'કલ**ળતું' स्थान हेर्नु दशे ते निधे पुर्धता तेमचे शिलेशन्स संस्था द्वारा स्थापाय छै:

''તેટીવ લાે અમેન્ડમેન્ટ કહ્યું હતું કેઃ પ્રધાનના મજીૂરી ખીલ'' કે જે તાં. ૧લી જાન્યુઆરી વિના **આ**દ્રિકન સમ્માને સામાજીક ૧૯૩૮ પછી અસ્તિત્ત્વમાં ,આવેલી પ્રષ્ટત્તિમાં ભાગ લેવા માટે કર્લખના ભાર**ણામાં કાખલ કર્યાનું કરે** તેં તેના भारा स**भ्या पण्ड सह**कार भापना **બદલ ગુન્દ્રેગાર લેખારો ને પકડી શંકારો.** મી. વીલ્સને જ**ણાવ્યું છે કે:** કાંયદા અમલમાં મ્યાવરો ર્કલખતે ૨૭૦૧૮૨ કરાવશું નહિ કારમાં મેરીત્ઝબર્ગની ઇન્ટરનેશનલ કલબ કે **જો અમે ત્રેમ કરીત્રે** તા અમારાં ''વીલ્સન્સ કલખ'' તરીકે ત્રયા નવે ખર. અાદિકન સભ્યોનું અક રીતે અપમાન કરેલું [અષ્યાય. થાડા સમય પા કલખની ક્રમીટી મીટીંગ મળશે તેમાં अने अध करवी है कायहाना अपनाहर કરી તેમાં મ્યાદ્રિકન સભ્યાને દાખલ કરવાનું ચાલુ રાંખનું તેનાં નિર્ણય **३२शुं. धुनीयनमां न्यां** व्यतिनी त्रक् જ કલળા છે. એક તેમની, ખીછ ડરખનની અને ત્રીજી .જો'બર્ગમાં રસ

એલેકઝાંડ્રાના બોયકોટરોની કઠિનતા

প্রার্থ ૧૫૦ ખસના કાકલા સુરક્ષિત રાખવા માટે જેહાનીસખર્મથા છે કે: કાઉન્સીલ અને ચેમ્બર એક કુરટ્રેકરહુખ્ય માકલી દેવાયા છે, આથી બસ વાપરનારા દાઢ લાખ કામર્સ દરેકે ૨૫ હજાર પાઉન્ડની **મ્યા**ક્રિકના વાહન વ્યવહાર રહિત ખર્ન્યા છે. ખસ ભાયકાટરાને બાડાના વધારા ની પેની પાછી આપવા માટે જો'બર્ગની ચેમ્બર એંગફ ઢામસે કરેલી એાફર ના તે≆ા⊅ આગલી રાતે કરેલા અરવીકારથી ખસ ક'પનીએ આ પગલું ભર્યુ^૧ છે.

આ એ!ક્રના અરવીકારથી બે!મેકાટ ના સમાધાન માટે અવિશ્રાંત કામ કરનારા ઘણા માણસોનાં દીલ દુભાયાં છે બાય કાટરા પ્રત્યે સુરાપાયનાની સહાતુબુતિમાં મંબીર વ્યસર થઇ છે. સહકારની મળેલી ઉદાર મદદના મઇ राते अस्पीकार करनारा आफ्रिकना પ્રત્યે જાહેરનાે મત કઠાર બન્યાનું મનાય છે ખાયકાટરાને લીક્ટ આપવા માટે ગારામાની માટરા આજે માછી **ઉ**લી **ર**હી **હ**તી.

મઇ કાલે બપાર બાદ **હ**જારા ભાય-क्षेटराने नेम मान्धं बर्त है, तेओने કામપરથી ઘેરે જવા માટે આ છેલ્લી જ वार यासवुं पडे छे. / २२ते करतां તેમનું દિલ હળવું જણાતું હતું કેટલાફે ''કાલે આપણે ખેસીને જઇશું'' ઐમ પણ કહ્યું હતું. એક કલાક પળ-અને ધણે બાગના કામદારા ઘેરે પહેંચી ગયા પછી 🖻 ટાઉનશીપમાં મળેલી એક મીટીંગે ચેમ્બર એાક દામર્સની માંગણી કુમાવી દીધી હતી અંતે તેની લેખીત શરતાના કામળને ન્વહેરમાં **ભાળી દીધા હતા. આ વર્તન ૨૪** કલાક અગાવ જે પુરૂષાએ એ માંત્રણી ના રવીકાર માટે બલામણ કરવાનું માથે લીધું હતું તેઓને ઉશ્કેરવાને પુરતું

વાટાઘાટ અટકી ગઇ

હવે ભાષકાટ કરવા માટે કાંઇ ળસ નયા. અતે એલેક્ઝાંડ્રા ટાઉનશાપના લાકાએ સઘળા ઝડતુમાં શકેરથી આવત્ત **करता भाटे व्यहवा**डीयाना छये हिवसी। ચાલવાનું જ રહ્યું, બધી વાતાધાટાના અંત આવ્યા છે. બસ કંપનીના મેનેજીંગ ઢીરેકટર મી. ટી. એચ. ક્રીથે, કહ્યું છે કેઃ હવે તે પાતે બહાર ના લામતા વળગતાએ। સાથે સમા-ધાનીની શકયતા માટે કશી પણ વાત-ચીત કરી શકે એમ નથી એ •/वायहार नेटीब अग्रणीओ भारी પાસે આવે અને મને કહેશે કે તેઓ ને વાદન વ્યવહાર પાંચ પેતીનાં ભાડાં મુજળ પાંકા જોઇએ છે તે। જ હું તેમની સાથે વાત કરીશ ઐનાથી ઉપરવટ હું જઇ શકું એમ નથી."

જોઢાનીસળર્મની ક્રોમર્સના પ્રમુખ મી. ડી. એચ. છ. નાં સ્ત્રી ભાળકા માટે થાય. ્ળાપુ જણાવ્યું છે કે ''દવે બસોને પાછા અને ત્રામ્યજીવનને સેવાનું અવદર્શ 8ડી ગઇ છે'',

મીલકતદારાના ઉચાટ

આવતી કાલે એલેકઝાંડ્રાના મીલકત માલિકા જેઓને ખસ સર્વીસ વ્યાછી ખેં ચાવાથી મેાર્કુ તુકસાન થાય ઐમ છે તેએ તેમના બાવિ માટે એકઠો થવાના છે. તેમને અય છે કે તેઓ લચ્યા ભાકુતા ગુમાવશે અને લાો જ્યાં બસની સર્વીસ હશે તે જગ્યાપર ખસી જશે જેથી એલેકઝાંડ્રા એક ભૂતાવળનું સ્થાન બની જશે.

છેલ્લી એક નવી યાજના

જોઢાનીસભર્મના સીટી કાઉન્સીલરા ના એક સમૃદ્દે ખસ માયકાટના અંત લાવવા માટે ચાેથી માર્ચના કાઉન્સીલ સમક્ષ એક નવી યાજના રજી કરી

રક્રમ કાઢવી આ સંયુક્ત સંસ્થાના પચાસ હજાર પાઉન્ડ વડે બસ કંપની પાસેથી પાંચ પેની પ્રમાણે ટીકીટા ખરીદીને તે એક અમર થાકડીમાં નેટીવેઃને વેચવી.

लो हे सेम्पर स्थाह हामस्ती પેની રીફન્ડ આપવાની ઓફરને ળાય-हाटराञ्चे शनीवारे अस्वीहार करवाथी પાછી ખેંચેલી છે તેમ છતાં કદાચ મ્યાનવી યાજના મુજબ તે ફરીથી રજા કરાશે. બાયકાટરા જો એના રવીકાર કરે તેા બસ પાછા ખે ચાયલા દેાવાથી એના અમલ માટે વાદન ખાતાના પ્રધાન મી. ખેન રકુમનની સંમતિ લેવી પડશે. 🔊 વિષે પ્રધાન અને એડમીનીસ્ટ્રેટર જો હાં પાડે તા તેટીવાની એક મીટીંગમાં એ યાજના રજી થશે એ મીટીંગમાં હાજર રહી શકે તેથી માલીકાને અપીલ કરવામાં માવી છે.

🗟. केना व्यध्यक्ष है।. छवराक भ**दे**त

દેરઽતું પ્રધાન કાર્યાંલય ૧૯૪૫ના જીન સુધી મુંબઇમાં અને તે બાદ ૧૯૫૧ના એપ્રીલની ૩૦મી સુધી વર્ષો માં રાખેલું. ઢાલ કરતુરભાગામ, ઇન્દાેર (મધ્ય ભારત)માં છે.

ડ્રેસ્ટ મારફતે ગામડાંઓમાં સેવા-કેન્દ્રો, ગ્રામ સેવિકા પ્રશિક્ષણ વિજ્ઞા લયા, વગેરે ચાલે છે. ૧૯૫૦માં **ઇન્દોર પાસે હાલનાં મંડળ સ્થાને** 'કરતુરભાગામ'ની સ્થાપ⊣ા કરાઇ હતી. જે માટે મધ્ય ભારત સરકારે ૪૮૦. ૧૯ એકર જમીન અાપેલી. કરતારળા પ્રામના ગ્રામસેવિકા વિદ્યાલયમાં ૧૫૩ छात्राञे। प्रशिक्ष**णु स**र्घ रहेन छे, તેમાંથી ૪૦ ટ્રસ્ટ ત્તરકથી ૮૩ સમાજ કલ્યાણુ બાર્ડ તરકથી, ૧૧ સામુદાયિક વિકાસ ચાજના તરકથી, ૧૭ મધ્ય પ્રદેશ સરકારના શિક્ષણ વિભાગ तरक्थी वजेरेने। समावेश थाय छे. પ્રસુતિશાસ્ત્ર પ્રસિક્ષણની પણ જોગવાઇ છે. ઉપરાંત વિસ્થાપિતા અને કુલ્ફ રાેગીએ માટે પણ ઢેન્દ્રો ચાલી રહેલ

કેસ્તુરભા સ્મારક ડ્રેસ્ટની પ્રવૃત્તિએા

((મુ) 199નો વહાલમાયા નામે સમગ્ર ભારતવાસીએાનાં પ્રિય થઇ પડેલાં સ્વ કરતુરભા ગુલીની મંવત્સરી ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ હતી એ પ્રસંગ ળાના ચિરારમારક રૂપે અ...ા માં આવેલા ''કરતુરળા માંધી રાષ્ટ્રીય રમાર**ઠ** ડ્રસ્ટ''ના અલેવાલ પ્રસિદ્ધ થયા છે, જે ડુંકમાં નાચે આપીએ છીએ.

''ભારત છે!ડે!"નાં અંદિ! લન માં ૧૯૪૨ના એામસ્ટની ૯મી તારીખે ગીરફતાર થયેલાં. 'બા' સ્ત્રાગાખાન મહેલમાં ૧૯૪૪ની ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ પુ. માંધીજીના સાત્રિષ્યમાં જ નજરેકેદ ચ્યવસ્થામાં ૭૫ વર્ષ⁵ની વધે ચ્યવસાન પામ્યાં. ખાના અવસાન ખાદ ૧૯૪૪ ના માર્ચ'ની ૮મીએ ખાનું ચિરસ્થાયી રમારક રચવાનું નક્કી થયું અને તે માટે એાછામાં ૭૫ લાખ રૂપિયા એક્ટા કરવાનું વિચારાયું. પરંતુ જનતાના ખા અને બાપુ પ્રત્યેના અસીમ પ્રેમને પરિણામે બ'ડાળમાં એક કરાડને ૨૫ લાખ રૂપિયા બેગા थयां अने की २५भ पु. लापुने तेमनी ૭૫મી વર્ષમાંઠને દિવસે અપ⁶ણ કરાઇ.

સાચુ સ્મારક કયારે? આ બાડાળ અંગે વિવિધ યાજના

એ તક્ષ્યાર કરાઇ હતી, પરંતુ ગાંધીજીએ જણાવ્યું કે 'ળા'નું સાચું २भारक त्यारे कर कायम थयुं गणुत्य 🧎 ચેમ્બર ઐાક જ્યારે એ બ'ડાળના ઉપયોગ ગામડાં

ારતનાં ગામડાંઓના સ્ત્રી-ખાળદાની સેવાર્થ લપયાગ કરવાનું નક્કી થયું. ગાંધીજી જીવ'ત હતા ત્યાં સુધી ટ્રસ્ટના તેઓ અધ્યક્ષ રહ્યા. ગાંધીજ પછી ટ્રસ્ટ ના અધ્યક્ષ પદે અનુક્રમે સ્વ. સરદાર શ્રી વલ્લભભાઇ પટેલ, સ્વ. ઠકકરમાંપા તયા રવ. માવલ કર દાદા હતા. હાલ માં શ્રીમતી પ્રેમલીલાય**હેન વી**. ઢાકરસી અધ્યક્ષપદે છે અને શીમતી રામે-શ્વરી નદેર ઉપાધ્યક્ષ છે. મંત્રી તરીક થીમતી સુશીલા પે છે.

દ્રેસ્ટર્નું કામ દેશના બિન્નબિન્ન ભાગામાં પ્રાંતીય પ્રતિનિધિએા દારા ૧૯૪૯થી ન્યુયાર્કની હેરી વીન્સ્ટન ચલાવાય છે. મુખ્યત્વે મહિલાઋાને કંપની પાસે છે તે વિમાનમાં લઇ प्रतिनिधि तरीके नियुक्त करवाने। व्या-ગ્રહ રખાય છે. આ પ્રતિનિધિ ખની રહેશે હેોપ ડાયમન્ડ ૧૮૦૦માં પ્રાંતીય કાર્યાલયનું સંચાલન કરે છે હોય એન્ડ કેપની નામની એક ડચ-અને ખીજાઓના સહયોગયા વિદ્યાલય, ંથોડીશ બેકીંગ પેઢીએ ખરીદેલાે.

આ વખતે ડ્રસ્ટમાં ૨૫ ડ્રસ્ટીએાની સંખ્યા છે, જે વધુમા વધુ ૩૦ થઇ માસનથાલે અનજે એક નિવેદનમાં કહેતા કે 'ભા' સ્વભાવે ગ્રામીણ હતાં દૂર-ીએક છે. ્દ્રાટના છ હોલ્ડી ગ શકે છે. દ્રસ્ટની કાર્યવાહીમાં ૧૨ ખેંગી લીધાયી ચેમ્બર્સે કરેલી એાક્રર જીવન મ**ણ**ીને તેવું જીવન અપનાવવાની રાખવામાં આવે **છે.** આ ઉપરાંત ટરટીએ નાં નામ પર સમગ્ર ભંડાળ

હીરાનું પ્રદર્શન

હીરાતું નગર ગણાતું ઢાલેન્ડતુ व्यामस्टरीमना धीराना वेपारीकी। तरक्ष થી આવતા જીન માસમાં ત્યાંના અપેલી **હોલમા મળનારાં હીર**ક પ્રદર્શનમાં આશરે ૨૦ લાખ પાઉડની કી'મતના સાચા હીરાએા પ્રેક્ષકોને માટે રળુ થશે. વિવિધ દેશામાંથા આવેલા ષ્રી હતી. આથી આ ભંડાળના આ હીરાંચાની ચેરી કે તુકસાની ન યાય તે માટે ખાનગી રીતે તકેદારી રખાશે. કાચા અને પાસાદાર હીરા ઉપરાંત વ્યાપારીએ! તરફથી બધી જાતનાં હીરાના ધરેણાં પણ **રજી** થશે. આમસ્ટરડામના ૨૦ કારી ગરા ની ટાળા હીરા ઉપર થતી ક્રિયાએક પ્રત્યક્ષ કરી ખતાવશે. મુખ્ય દર્શનીય વસ્તુઓ હેાલેન્ડ, ક્રાંસ, જર્મની અને ધ્રીટનથી આવશે. જગ વિખ્યાત "द्वीप डायमन्ड" के ओड समये ક્રાંસના રાજ્ય પાસે પ**્** હતા અને જેના અનેક માલીકા બદલાયલા છે તે અવારો એ જોનારાએાની મુખ્ય વસ્તુ सेवा हेन्द्र वजेरे प्रवृत्तिको। यक्षावे छे_{. त}गारथी क्रे ''**दो**प डायमन्ड'' तरीहे એં!ળખાય છે. તેનું વજન ૪૪.૫ हेरेट छे अने अनी डींभत भेसुमार મનાય છે. કાેલેન્ડમાં હીરાના ઉદ્યોમ માં હમણાં એક હજાર કારી મરા કામ કરે છે. ૧૯૪૮ થી ૧૯૫૬ સુધીમાં ખાપુ પહેલાં બાએ તત્પરતા જાદર ફસ્ટતું સલાહકાર મેડિકલ એાર્ડ પણ ના હીરા પરદેશ માકલાયા **હ**તા. અહીંથી પાંચ કરાેડ સાઠ લાખ પોંડ

વિવિધ વર્તમાન

ખચાવ ફંડની અગત્ય

રાજદ્રીહતા ૧૫૬ આરાપીઓના ળચાવ માટેના ફાળાના લક્ષ્યાંક ૧ લાખ પાઉડના રાખેલા છે જેમાંથી વડાલાના ખર્ચ ઉપરાંત કાર્યકર્તાઓ नी अभवर जावर अपने भुष्य भाग આશ્રિનાના નિભાવમાં વપરાશે. ચ્યા કેમના ખયાવ માટે રાકેલા વકીલા તેમની સાધારણ પ્રીતેા માત્ર ચાેથા भामक यार्क हरे छे ते। में दरराज રાંદ સા પોંડ એટલે અઠવાડીયાના સાડી સાતસા પૌંડ ખર્ચ આવે છે. અને આરાપીએ પૈકા થાડાકના જ નિર શ્રિતાને નિબાવ ખર્ચ અપાય છે તેના પણ દર અદ્વાડીયે પાંચ સા પાઉડ ખર્ચ આવે છે. આ ફાળાના કાયાધ્યક્ષ મી. એલન પેટનને ફેબ્રુઆરી ની મધ્યમાં એક દળર પાઉડની એક नातास ४न्डियन हेश्रिसे सुपत हरी **ડ**તી જે મુખ્યત્વે ડરબનના **ડોં**દી³મા માં 🛭 🧯 ધરાવાયેલી હતી. તે પૈકી સા પાઉડની રકમ હમણાં જ સ્થપાયેલી નાતાલ ઇન્ડિયન લુમન્સ ફાંગ્રેસે ઘેરઘેર क्रीने जभा क्री दती अने हेन्द्र सी। પીંડ સ્ત્રીએ અને વિદાર્થી એ ડેન્સ तथा हान्सर्ट ६ रा मेणव्या दता.

ઘના પ્રેરણા રૂપ ખના 🛭

ચાલુ અકવાડીયામાં ઘના (ગાલ્ડ કારટ)ના થનારા સ્વાતંત્ર્ય ઉત્સવ પ્રસંગ માટે અભિનંદનના ગયેલા સંદેશાએ પૈકી કાધર હડસ્ટનના નાચે ના સદેશા પણ છે. 'હું અાદિકાને ચાહું હું તે માટે અને ઘણા આદિકન મિત્રાને હું ચાહતા હતા અને અદાપિ ર્ચાંહ છું તે કારણથી છુટાપણું અને સમાન પ્રતિષ્ઠા મેળવવાના નિશ્વયથી જે લાખા આદિકના હમણાં દુ:ખ અને ળતિમેદના જીલમાના ભાગ ખનેલા છે તેમને પ્રેરણા આપવાના ઉદાર હરર્ણ રૂપે ઘના બની રહે એમ હું સીયી પહેલાં પ્રાર્થના કર્ફ છું."

''નેદીવ"ને ખદલે ''આ-ક્રિકન" શખ્દ

દક્ષિણ રાડેશીયાની દેશી પ્રજા માટે વાપરવાના શખ્કના પ્રક્ષ કેટલાક સમય યા વિવાદ ગ્રસ્ત ખની રહેલા હતા. ''નેટીવ'' અને ''આપ્રીકન'' બંને શબ્દા અડાસ પડાસમાં બહાળા રીતે વપરાય છે. દક્ષિણ રાોશીયાના નેટીવ केहिस ना प्रधान भी. भेन इसेयरे उछ માર્ચે એક નિવેદન ખહાર પાડી જણાવ્યું છે કે: સરકારે ગ્યા દેશની કાયદાપાયામાં ''તેટીવ'' શબ્દતે સ્થાને 'ઃઆર્ફિકન'' શબ્દ દાપ્યક્ષ કરવાના નિર્ણય કરી દીધા છે. એ સાથે , પ્રધાને નિદેશ કર્યો છે કે આ માટે

કાયદા ત⊎યાર કર્યો છે પણ બ'ધાર**ણ** માં કંક પચ્યુ સુધારવાની જરૂર પડે ત્યારે વ્યીટીશ સંરકારની સંમતિની ચ્યાવસ્થકતા ર**હે**લી છે. જેથી સ્ચિત સુધારાના અમલ તત્કાળિક નહી થાય. દક્ષિણ રાેડેશીયામાં ઘણા સરકારી ખાતા મામાં તેટીય શબ્દ મંઘાળામાં વપરાય છે. ઉત્તર રાડેશીયામાં નેટીય એફર્સના એક સેક્રેટરી છે અને ન્યાઝા લેન્ડમાં એક આદિકન સેક્રેટરી છે. શુરાપીયન અને આદિકનામાં વપરાતા **ખીજા શબ્દો મુન્દુ, વાન્દુ અને સી**કાયી छ केना अर्थ आहितन जाति ल થ'ય છે.

યુગાન્દાની આઝાદી

ક પાલાપી ૧૫ ફેબ્રુઆરીના સમા ચાર છે કે યુગાન્ડાની લુકોકા (આ-**દ્રીકન સબા) એ ના. રાણી ઉપર** એક અરજી માકલી છે જેતે લંડનમાં સીતા ટેકા મળ્યા છે એમાં ભુષાન્ડાતે રાજકીય સત્તા અને સ્વતંત્રતા આપ વાના સમયને નક્ષ્મ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી છે. ૧૮૯૮ના કરાર ની રૂખે હુમાંડા ધ્લીટીશ સંરક્ષણમાં આવ્યું હતું. એમના કળાકા (રાજા) પાકા સત્તા મેળની શકે તે માટે નવા અગોમેન્ટના સમય પાકી ગયાનું જણા વાયું છે. અમુરીકન રાજ્ય તરીકે યુગાન્ડાને સ્વત'ત્રતા મળશે એવી ધ્રીટને આપેલી સંમતિથી લુક્ષીતેનું એક ડેપ્યુટેશન ના. રાણીના પ્રતિનિધિઓને ટુંક સમય પછી મળશે.

''ગાહ સેઇવ ધી કવીન''

પર તવાઈ

ગઢ પ્રધાન ડાે. દી. ઇ. ડાંછસે પાલીમેન્ટમાં ગયા અઠવાડીયામાં કહ્યું હતું કે, માં. આર્થર ભાલીના કલેમ ખીલના અર્ભિત અર્થ એ પણ છે કે तेने। स्वीकार थ्या पाणी ककत व्यक्ति नेशनस भिन्धम (રાષ્ટ્રગીત) **રહે**શે.

હું માનું છું કે જયાં એક રાષ્ટ્રધ્વજ છે હ્યાં એક જ રાષ્ટ્રગીત રહી શકે છે એમાં કશી શંકા નથી અને એવા અર્થ સાથે એ ખીલના સ્વીકાર કરવા ની હું સમજ માયું છું.

ડા. ડાંજરો એમ પ**થુ જ**ણાવ્યું હતું કે, યુનીયન ક્લેમની હમણાંની ,ડીઝાઇન ફેરવારો નહીં એ કાઇ પણ ખાંહેધરી સરકાર અાપી શકતી નેથી. ફકત એટલીજ આશા રાખી શકાય કે તેને માટે જાહેરની સખત માંત્રણી સિવાય સરકાર તે ખદલશે નહીં.

નેશનલ કાઉન્સીલ

કરવા જીદી જીદી સંસ્થામાની પ્રવૃત્તિ એક સાથેજ છે.

OPINION દ્વારા સમાનતાના સિદ્ધાંત સ્થાપવાના ઉદ્દેશથી લંડનમાં હમા ફેબ્રુઆરીએ

મળેલી એક કાન્ક્રન્સમાં જાતિનેદ विरोधक क्रेक नेशनल का**इ**न्सील स्थाप વાના નિર્ણય થયા છે. જેમાં નીચેની સંસ્થાએનું પ્રતિનિધિત્વ હતું: શીછ રડુડન્ટસ; ઇન્ટરનેશનલ લેન્ગ્વેજ કલખ; ⊌ન્ટરનેશનલ એસોસીએશન; એક કલર્ડ પીપક્સ; એકશન ગ્રપ; मे-री रक्षेवरी सेासायटी; टीयर्स हे।र પીસ; યુનાર્કેટડ નેશન્સ એશોશીએશન; યાં વેઇ; મલાય સામાયટી એાક ગ્રેટ વ્યીટના મલાયન ફારમ; ઇન્ટરનેશનલ ફ્રેન્ડશીય લીમ; રેશીયલ વ્યધરદુડ એશાશીએશન; તેશનલ પીસ કાઉસીલ; અમરે⊎ **હા**ઉર્સીંગ સાેેેેેેેેેેેેે રેશાયલ યુનીટી; એાલ તેશન્સ સાસીયલ કલળ; કલા પીપલ્સ સાસાયટી; નેશનલ કાઉન્સીલ એાક નાયજેરીયા એન્ડ કેમ રૂન; મુરલીમ ક્રમીડી ફેાર અલજેરીયા; મુદ્દાનીઝ સ્ટુડન્ટ ઇન યુનાઇટેડ કીંગ-ડમ; ઇન્ટરનેશનલ સાસાયટી એક તાર્ટી મહામ યુનીવર્સીટી; અને યુનીયન એાક મારીશ્યસ સ્ટુડન્ટ ઇન સુનાઇટેડ કીંગડમ.

પર્વત આરાહેણની ક્રી

રપુમી ફેબ્રુઆરીએ નેપાલની સર-કારના વિદેશ ખાતાએ એ પ્રદેશનાં હિમ શખરાનાં આરાહણ માટે ઠરાવેલી કોં મતની _દીપ_ બહાર પાડી છે તે મુજબ નાની માટી દરેક ટાળા દીઠ સરકારી હકસાઇના ત્રણ હજાર રૂપિયા ૨૬ હત્તર પીડથી ઉચા શિખરા માટે બરવા પડશે જેમાં માઉન્ટ ઐવરેસ્ટ ક્ર'ચન જ'મા, રહાટસે, માકુલુ, ચામ્માયુ, ધવલગીરી, મનરલુ, અત્રપુર્ણી છે અને રપ હત્તર પ્રીટની ઉપરનાં માટે બે હજાર રૂપિયા તે તેની નીચેમાં શિખરા માટે એક હજાર રૂપિયા રહેશે સાય-ન્ટીપ્રીક એક્સપેડીશનને પણ એ નિયમ લાગુ પડશે તેમજ અનુસવ, વર્ણુન मने रीपार्थ सिवाय सहणता निष्हण તા 🎖 અકસ્માતના સમાચાર નેપાલની સરકારને પહેલાં જણાવીને બહાર માકલી શકાશે તે પર કાપીરાઇટ હઠ નહિ રહે.

લાવાનીયમ યુનીવર્સીટી

એલજીયમ કોંગાના પાટનમર લીયા-પાલ્ડ વીલથી ૨૦ માઇલ પર કેંગા નદીના કિનારે અવેસી લે!વાનીયમ યુનીવર્સીટીના ૧૭૫ વિદ્યાર્થીએ સેકો ૧૩٠ આદ્રીકના છે એટલે એક ગારા સાથે ત્રણુ ગ્યાદ્રિકના બણે છે લગભગ ખધા જ વિદ્યાર્થીએ મુનીવર્સીટીમાં જ रहे छे. आसीक्त विद्यार्थी जाने स्कासर શીપ મળેલી હાેય છે તેમાં રહેવા જમવા અને યુનીવર્સીટીના પીના પણ સમાવેશ થયેલા હાય છે. પ્લીટનમાં જાતિય ભેદભાવને દુર ગારા અને કાળાનું **રહે**વા જમવાનુ આધુનિક

સગવડના મકાના પછકો પુરૂષ વિદ્યાર્થી માટે ભે અને આ વિદ્યાર્થી માટે એક રહેઠાંચુનું મકાન તથા ૧૮૦ ખાટલા સાથેની દ્રારપીટલ અને રમત ગમતના મેદાના પણ છે. અહીં ઇજનેરીંગ पीक्षेत्से।पी अने सीटरेयर केलपुरेशन એગ્રીકશ્ચર શાસ્યલ અને વ્યવ**દા**રૂ સાયન્સ શીખવાય છે. બેલજીયમની કેયલીક યુનીવર્સીટીની ચ્લે શાખા છે.

સ્ટીમર બાંધવાની હરિફાઈ

ઈંગ્લંડની લાેઇડસ શીપીંત્ર કંપનીનું વાર્ધીક રજીસ્ટર ૨૭મી ફેબ્રુઆરીએ **બઢાર પડ્યું છે તે મુજબ જગતમાં** ૧૯૫૬ના વર્ષમાં બધા મળીને ૧૮૩૭ રટીમરા ૬૬,૭૩,૭**૦૧** ટનના વજન**ની** ખંધાઇ છે જે ૧૯૧૯ પછી સુલેહના વર્ષી પછકા ઉચામાં ઉચેા ઑકડા છે. ગત વધે જાપાન સ્ટીમરા બાંધવામાં માખરે રહ્યું છે તે પહેલા ઈંગ્લંડના ન'બર પહેલા રહેતા હતા, જાયાને એ વર્ષે કરપ રટીમરા મળીને ૧૭,૪૬, ૪૨૯ ટનની એટલે કુલ્લ વજનના રદુ–૧૭ ટકા અને ઇંગ્લોડે ૨૭૫ સ્ટીમરા મળાને ૧૩,૮૩,૩૮૭ ટનની એટલે કુક્સ વજનના ૨૦૦૭ ટકાં બાંધી હતી. ત્રીજા નંખરે જર્મની અનવે છે જેવો ૪૧૮ રટીમરા ૧૦,૦૦,૪૯૮ ટનનો વજનની ખાંધી હતી. ચીન, રશીયા ના આંકડા નથી મળ્યાં,

કેલેકરાત માતવ્ય :-----

· ઉપલા મયાળા નીચે 'નાટાલ ડેલી · ન્યુઝ'માં એક છ. બેયમેન નામના ચર્ચા પત્રી લખે છે: સાદેબ,—તમે અમલેખમાં ''ખુકલાં દ્વાર'' પર સમય સર લખ્યું છે. Cry Havoc ''પાયમાલીના પાકાર'' જેવા એક સારા નામરીક ગુપ્ત નામે ન !લખે પણ હિંમતથી જાહેરમાં અકર્મ રહે अमें हुं ⊌च्छुं छुं इवेइर संस्था–संगीता ની ધર્મ સંસ્થા છે તેના એક સભ્ય તરીક "નેટીવ લેડ્ અમેન્ડમેન્ટ ખીલ" ના ચર્સીની ભાષત પર હું મારા અ'ગત વિરાધ નેાંધાવું છું. જમત ભરમાં જ્યાં જ્યાં કવેકરા પ્રાર્થના માટે એમા મળે ત્યાંના પ્રાથંના સ્થળા ડરેક કામનાં માણસા માટે ખુલ્લાં રહે हे. ध्वेधर संस्थाना स्थापक लये। ल ફાકરો દુનીયામાં કરીને દરેકમાં પ્રશ્વર ने कोधने ते भुल्य वत्थीं दते।. **इवे**डरे। प्रजना लंधा वर्गी साथे प्रार्थ ના કરે છે અને તેજ પ્રમાણે ચાલુ રાખશે.

બુક્કીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટન્સં, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને धनश्येारन्स माटे मणा:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી વ્યાર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટીટ. કારતર ડાયગાનલ અને મા**કે**ટ સ્ટીટ, એહાનીસભર્ય, ફ્રાન ૩૩-૧૬૫૪.

હ'મેશ કરતાં આજે બધાના હૃદયમાં આપવાના આનંદની લાગશી વધારે દેખાય છે. દુશ્મનને આપવાની સારામાં સારી વસ્તુ તે ક્ષમા ભાવ, મીત્રને મારે પ્રેમ, તમારા આળકા માટે સાચા રહ, પિતા માટે ગર્વ અને માન, માતા અભીમાન લઇ શકે તેલું આચરણ, તમારે પાતાને માટે આદર, અને બધા મનુષ્ય માટે દયા અને ધર્માદા.

— ત્યારે —

તમારા વહાલા પ્રિયજન માટે શું ?

તેમના લલા માટે તેઓની આક્તમાં મદદગાર થાય તેવી

ન્યુ ઈન્ડીયાની જીન્દગીના વીમાની પોલીસી

એ એક ખરેખર સાચી બેટ છે.

હપલા નીમા લઇ તમારા વહાલાઓને તમા માન દ આપી શકા છા, અને અમા તમારી સેવા કરી માન દ લઇ શંદીએ છીએ. વીમા આખતની સાચી સલાંહ અમારી પાસેથી મેળવા.

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્સ્ચુરન્**સ** કુા. લી.

રૂસ્તમજ (પી.ટી.) લીમીટેડ

૧૪૦ કવીન **સ્**ટ્રીટ, ડરબન – નાટાલ.

Telephone: 2095i

177 Grey Street DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેક્ષીપ્ટેાન : ૨૦૬૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રોટ હેરેબન.

ભગત્સ વેજ્ટેરીયન લાઉજ

(ગ્રાયાયટર: છ. એલ. ભગત)

ઘીની મીડાઈએાનાં સ્પેશ્યલીસ્ટ

મેળ વડાઓ, લગ્ન પ્રસ'ગાએ અમે મીકાઈએ પુરી પાડીએ હીએ.

ગાંધીજની જવન કથા

(કથનાર: ગરદ્રેડ મરેય)

પ્રકરસ્યુ ૧લું

બાળપણ અને લગ્**ન**

(મતાંકથી ચાલુ)

મે જો કે આ પુરતક 👀 થાકું ક 🔃 જ વાંચ્યું. છે તાપણ હું ધાર્ફ છું કે તમે આંધાજીનાં ચારિત્ર્યની એક ઘણી સુંદર ખાજા જોઇ શક્યાં હશા; ते की है जयारे जयारे तेकी हा સારી વરતુ અગર કાઇ સારી વ્યક્તિ ના સંબંધમાં આવ્યા છે ત્યારે ત્યારે તેએ ા તુરત જ તેનું અનુકરણ કરવાને ા પ્રયત્ન કરતા હતા. આપણામાંના धला ३रे छे तेम १६त वणाल ६रीने જ તેઓ સંતાષ નહીં માનતા.

તે દિવસામાં હોંદુઓ માટે બીજા , ધર્મના લાેકાની સાેેેેેેેેેે મળે પણી જ અસા ધારણુ મનાતી તેા પણુ ગાંધીજીના પિતાને પાતાની કામ સિવાયના પછ ઘણા મીત્રા હતા. જૈન, પારસી મુસ્લીમ બધાને તેમના ઘેર ચ્યાવકાર અપાતા. આ મિત્રા સાથે તેઓ ગ્રેમથી ધર્મ સંબંધી ઘણી વાતા કરતા અને તેમની મુલાકાતે આવનારા मोने तेमना धर्म विधेती अंधेड सम-જીતી આપતા. આ સમયે તેમના નાના બાળક બહુધા તેમની પાસે જ द्वाय डारख है तेमनी तणीयत हीड નહીં રહેતી જેથી પત્ર દુઃખતા હેાય ते। ते दाणवा वगेरे घणा प्रकारे ते તેમને મદદ કરતા. માંધીજી આ પુખ્તવયના લાકાના ધર્મ ઉપરની વાતા હ મેશાં ધ્યાન દઇને સાંબળતા, અને ચ્યામ તેમની વાતા સાંભળવાથી સમ-જાયું 🤰 બધા ધર્મીના ઉદેશ માધ્યુસને ઇશ્વર તરફ દેારી જવાના જ છે જેથી દરેક ધર્મ પ્રત્યે તેઓ માન રાખવાનું ર((ખ્યા.

> જેમ જેમ માટા થતા ગયા તેમ तेम व्या वात तेमने वधु ने वधु सम-જાતી ત્રષ્ઠ. છેવટે જોઇ શક્યા કે સલળા ધર્મી આપલુને સારા થવાનું, સાસું બાલવાનું, હિંમત 'રાખવાનું, અને વધાદાર રહેવાનું જ શીખવે છે. ખરી રીતે તેા આ જગતમાં ધર્મ એકંજ છે--અને તે કશ્વરને ચાહલું અને આપણી સંઘળી શક્તિથી આપણા સહવાસીઓની સેવા કરવી.

ते वणतना बींदु धर्मना रीवाल મુજબ ગાંધીજી જ્યારે કક્ત ભાર વરસ न! दता त्यारे तेमनी ज वयनी अने अ નાની છાકરી સાથે તે પરણ્યા હતા જેમનું નામ કરતુરભા હતું જેઓ ઘણા રૂપાળાં અને મધુર બાલનારાં હતાં.

લગ્ત એ ધાર્મીક અને મહત્ત્વની णायत छ ३भ३ ते भे व्यक्तिने આખી છંદગી માટે જેકે છે. નાનાં બાળ 🕃 ગાટે લગ્ન જેવી મહાન બાબત સમજવી સુરકેલ હેાવાથી આજના જમાનામાં બાળકાને પરણાવવું સાર નથી સમજાતું પણ તે જમાનામાં હીંદુઓ જુદા જ વિચાર ધ્રાવતા હતા ન્યા ગાંધીજી સાથે કરતુરભાનાં લગ્ન થયાં હતાં. જ્યારે ગાંધાજી માટા થયા ત્યારે તેમણે ઇકરાર કર્યો હતા કે सञ्जना समयना तेओ। ज्यारे वियार કરે છે ત્યારે તેમાં ધમાલ, વાન્ન અતે ઢાલ, તેમને પહેરવા મળેલાં સુંદર કપડાં, અને ખાવા માટે રાખેલી સારી સોરી ચીજોનીજ યાદ આવે છે. વળી તેમને રમવા માટે કરતુરભા મળ્યાં તેથી પણ તે બહુ રાજી થયા હતા.

તે સમયે હીંદમાં લગ્ન બહું ખર્ચાળ રીતે થતાં કેટલીકવાર એકાદ લગ્ન માટે કુંદું બની પાયમાલી પણ થઇ જતી. એનું કારણ દરેક કુદું ખ પાતે દ્વાય તે કરતાં વધુ ધનવાન છે. એવું ખતાવવાના પ્રયતન કરતું જમવા માટે સે'કડા લાકાને આમંત્રષ્ણ અપાતાં અતે તે જમવાનું પણ એવું દે જ્યાં સુધી તેએ। વધુ નહીં પ્યાઇ શકે ત્યાં સુધી ખવડાવતાં. . ધરેણાં અને સારાં સારાં કપડાં માટે નાર્ણાની માટી રકમા ખર્ચાતી અને વળી એ સામગ્રીની તઇવારી માટે આખા મહિનાએ! ગુમાવી દેવાતા. આ બધું ધર્ણું જ એવકુરી ભર્યું હતું. - માટા થયા ત્યારે ગાંધીજીએ એના સખત વિરાધ કરી હતા. ભારતમાં લાખા ગરીય હીંદી એાને ભૂખ મટાડવા માટે છ'દગીમાં` એક વાર પણ પેટ પુરતું ખાવાનું નથી મળતું, ત્યારે દરેક લગ્નના જમણમાં સે કેડા લાકા સારામાં સારા ખારાક ઠાંસીને પેટમાં ભરતા એ वियार क तेमनाथी सदन नहीं थता. પ્રથમ તા બાળક કરતુરયા ખુબ શરમાતાં જેથી પાતાના ઘણી સાથે

ગયાં. ઘણા સ્વતંત્ર સ્વભાવની **ભાળા છે વામાં વપરાય, વગેરે ભામારા** કાર્ય

યાય તે નહાતા રૂચતા. ખીજી તરફ માંધીજી હવે પરણેલા ઢાવાયી પાતાને ખુબ અત્રત્યના અને માટા થઇ ગુપેલા સમજતા હતા તેણીના ઉપર હંમેશાં વારંવાર હુકમ કરમાવવા ઇચ્છતા હતા को ३ में लधुं नेका स्तेदपुर्वं करता હતા. ચાડાજ વખતમાં સાચેજ તેએ તેમની પ્રિય પતિન તરફ ખુબ પ્રેમાળ ખની ગયા પણ દરેક વાતમાં तेशीओं तेमनी रल भाभवी की अने એલુ તેમને લાગતું. મંદીરમાં પણ ले तेल्लीने लवं है। य ते। पहेंसी तेमनी રજા મેળવે એમ ઇચ્છતા હતા. પશુ કરતુરભા એ વાતના દંમેશાં સંપુર્ણ ત્રિરાધ કરતાં કતાં આને લીધે ખેતે નાના બાળકાની જેમ ઝઘડી પડતાં ક્રેટલીક વાર તેઓ અાખા દિવસ એક બીજા સાથે **ખાલતાં ≈ નહીં.**

OPINION

ગાંધીજીને બીજી એક વાત બદ્ પજવતી કે કરતુરબાએ કંઇ પણ અલ્યાસ નદાતા કર્યો. હમણાંની ભારતની **છે**!કરીએ! ઘણી નસીબદાર છે કે તેઓ છેાકરાએાની પેંઠે સ્કુલ તથા કાલેજમાં જઇ શકે છે. પણ

તેમને થડી ઘડી ખીન જરૂરી કુકમા જ્યારે કરતુરખા ખાળક હતા ત્યારે बींदर्ना क्षेत्रित दिश्रीमाने अधाववानी लड्ड दरकार नहीतां करतां. तेन्रा ओ ખીન જરૂરી અને સમય ગુમાવવા જેવું માનતા. તે દિવસામાં છાકરીત્રાત્ર તે; રાંધવા, ગુંચવા જેવાં ધરબશુ કામામાં કકત ઘરની અંદરજ પરાવા-યેલાં રહેવું જોઇએ એમ મનાતું. ખીજી બાજુ **ગાં**ધીજીતે **અ**ભ્યાસમાં રસ વધવા લ:ગ્યા હતાં ને શાળા ના વ્યવસાય માં તેએ ખુખ કાળજીથી તક્ષ્યાર રહેતા.- આથી પરણ્યા પછી પચ્ તેમએ શાળામાં જવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું તેમજ પોતે જેટલું ભવે છે તે બધું કરતુરભાને ,શીખવવા માગતા ≰તા પચુતે નાની ખાળા તે માટે .કર્શી પણ કાળજી નહીં રાખતાં. કાઇ🍽 તેણીને કેળવણીની કિંમત વિધે કશું શીખવ્યું ન હેહું, અને તેમના પતી ભિયારા એક બાળક **દ**તા જેથી તે तेणीन हेवी रीते समलवी शहें।

> [આ લેખ ટાપીરાઇટ હાવાથી લેખકના મ'જુરી વગર એના કાઇએ ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

काहिर कनताने नम्र विनंती

્રીસવાલ ભા. મ. મંડળે જાહેર જનતા જેમ નીચેની અપીલ ખ**હા**ર પાઠી હતી. લગ્ત પ્રસંત્રે થતાં જાહેર જમણવાર ન કરવા તથા 'તેમાં સાથ ન આપવા અમારા મંડે એક કરાવ કરી જાહેર જનતાને નમ્ર વિનંતી કરી હતી, તેને માટા બામના ભાષ્ટભેનાએ સદર્પ વધાવી લઇ તેના અમલ કર્યો છે તે માટે અમારૂં મંડળ સૌ બાઇ ખેતાના અંત: કરણ પુર્વંક આબાર માને છે. બ્રીમતી સુશીલાર્ગાધીએ પણ 'કન્ડિયન ઐરાપિનિયન'માં અમારા ઠરાવ અને પ્રચાર કાર્યની પ્રશંસા કરી છે. અમારા આ કાર્યને બવિષ્યમાં પણ સૌ બાઇબેનાના સાથ મળતા રહેશે, એવી અમે આશા રાખાએ છીએ.

થાડા વખતે ઉપર થયેલા એક પાછળનો શુભ હેતુઓ છે. માટા જાહેર જમણવાર પ્રસંગે મંડળ ની ખેતા નીચેના સુત્રા બાર્ડ ઉપર લખી શાંતિયા ઉભા રહી પ્રચારકાર્ય કરી રહી હતી, (૧) ખાટી શરમ છાડી આત્માના અવાજ મુજબ અનુ સરેા, (ર) જમણુવારના ખાટા ખર્ચ મ'**ધ કરવામાં સાથ આપેા, (૩) તમારા** अके टंडना साजनमां हजरी गरीना નું જીવન છે. (૪) સમાજ હિતના કામા કરવા પ્રભુ તમને સદ્દ્રસુદ્ધિ આપા.

અમારા મ'ડળતા હેતુ કાઇનું પણ પશુ પાતાનાં લગ્ન વખતે તે એટલા અપમાન કે નુકસાન કરવાના નથી. નાના હતા ઢે તે યખતે તેમનાં લગ્ન 'પરંતુ વરસોયી ચાલી ચ્યાવતી. જાુની માટે થતી ધમાલ સારી લામતી હતી. પ્રશાસિકાને દેશ, કાળ અને સંજોગા વિચારી નવું સ્વ૩૫ આપ્યું. આયી ખાડી રીતે વેડકાર્લુ ધન અટર્ક, તેના. હીરાનું વજન ૧૩૦ કેરેટનું રહ્યું હ મહા સુશાબત એાલી શકતા પણ થાડા સદુપમાત્ર થાય, મધ્યમવર્મ આર્થીક જેની કીંમત સાત લાખ પો'ફની અંકા વખત મછી તે ખેને સારાં સાથી બની રીતે રાહત અનુબવે, ગરીબાની થાડી લણી સેવા યાય, આપણું અમુસ્ય ધન , ગાંધીજીને કંપ્ણાયું કે તેમનાં પત્ની આપણાં પુત્રી-જમાધને રાહત અપ

સમાજના થાડા લણા ધનવાના ખાટા મમત અને હઠાગ્રહ છાડી આ लनिष्तना अर्थभां पहेस दरी मध्यम વર્ગને પરાણે ખેંચાતા નહિ અટકાવી શકાં? મધ્યમ વર્ગ ખાટી રોહમાં અંજાવાનું છાડી પાતાનું અને જાહેર જનતાનું હિત કરવા હિંમત નહિ थतावे र आ प्रश्नोना लवाय तभारें। आत्मा लश्र आपरी.

—ન્યુયાર્કના ગાક ત્ર**ે**વીએ ડીખીયેર માઇનના સર અને 'સ્ટ એ ાપનહી મર પાસેથી ૧૯૫૫માં ૮૦ લાખ ડાલરના લીધેલા હીરા પૈકાના એક પરક કેરેટ તા હતા જેના પર પાસા પાડવાની डीया भतां औड वर्ष आह दवे ते निर्भेष ેછે તે ખરીદવા ઘષ્ણા ઘરાઢા થયા કં न्युयोर्कनी अवेरी फलारमां 🗃 . बीरे लेहरमां आव्या छे पश् ६% तेह નામ નથી એપાયું.

2 4

2 3

પ •

ર ૬-

¥ 3

§ 0

٤

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

ખુક્કીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનસ્**લ** એજન્ત

હોંદુર્રતાન અગર દુનીયાના કાઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેંકો અમારી મારફતે હાઢોંત્ર કરાે.

છ'દબા, આગ, ચારી, દુલ્લા, અલ્સમાત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરના વીમા અમે કતરાવી ભાપીએ છીએ.

ઈન્દ્રમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાળના ચાપડા લખાવના રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીક્રીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સાે પાસપાટ તેમજ ઈમીચેશનને લગલી આજતામાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મક્ત સલાહ આપીએ છાએ.

નેશનલ સ્થુસ્યુએલ લાઇફ એસાેસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રલીયા અને યાહેશાયર ઇનશ્યુરન્સ કેપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 26 Barkly Arcade, Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

લગ્ન પ્રસંગા માટે

. અમને મળા.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્મલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રાેડેસીયાના કાઇ • પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસાેઇ કરવાના અમે કન્ટ્રાકઢ લઇશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કાન ૧ મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકેટોરીયા સ્દ્રીટના ખુ**ણાપર – ડરબન.** ફાન ન'બર_ર૩૪૧૪ દેલીગ્રામ: KAPITAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

ભેડકૃષ્મ છુટ, ડાઈનીંગરૃમ છુટ, વાર્ડરાળ, ડરેસીંબ શ્રેસ્ટ, સાઈડ ગાર્ડ શ્રોફીસ ડેસ્ક, છુક કેસ, ટેળલ, તદન કીફાયત સાવે ખરીદી શકરીા. જાતે પધારી લાભ લેવા શુકરાા નહિ.

—બાેક્સ, ટેબલ અંને કીચન હરેસર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તર્કયાર થાય છે. તેના સ્ટાક હમેશાં તર્કે યાર રહે છે. માત્ર રાક્કા ભાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંબાવા અને વેપાર માગલ વધારા.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Phone 332651

P.O. Box 1549

Tel. Add ENBERDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.
MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમાં તેમજ સુતરાક કાપડ, હલન જર્સી, હલ, બાળકા માટેના ખત ખતના માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગાદિ પ્રસંગાએ શધુગાર માટે રીબન વગેરે , માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણું છે.

માસ્ટર બ્રધસ (ત્રાે.) લીમીટેડ

ઢ૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, ે જેહાનીસબર્ગ.

બાકસ ૧૫૪૯.

તાજું ઉમદા ફરૂટ

આંખા અ**ળ**ધ, લીલી અળદ અને સુરણની માસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ, લસણુ ૯ પેની રતલ. પાપઢ નંખર ૧ શી. ૧૦, નંખર ૧ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાલ બનર સાવ પારટેજ જાદું. બારપીઢ શી. ૧૦–૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બારપીઢ શી. ૧૧–૧ ડઝન.

રાેડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગ્રોના ઓરડરાે ઉપર પુરર્લ ધ્યાન આપી કાઈ પણ યસ્તુ પરમીટ કઢાવી માક્લશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251, DURBAN.

નવા પુસ્તકા

મારા માણુસના મન શીલ અને સદાચાર બાધક દીકડીઓ પચાસ પ્રેરેક પ્રસ'ગા ગાંધીજના પાવન પ્રસ'ગા જ્યન સુવાસ ન્નાણવા જેવી વાંતા

ગીતા વિષે જીદી જીદી દ્રષ્ટી

છવન દ્રષ્ટી (કાકા સાહેબ કાલેલકરની ગીતા વિષે દ્રષ્ટી) ગીતા મધ્યન (કીશાેરલાલ મશરૂવાલા કૃત) ગીતા પ્રવચના વિનાેબા કૃત અનાશકતી ચાેબ ગાંધાજી કૃત

ગાંધીજીના પ્રકાશના

ધર્મ મ'થન કેળવણીના કાયડા રામનામ નિત્ય મનન

એક્લા ખને રે

મનુખેન ગાંધી કૃત

ક્લકત્તાના ચમત્કાર ભિદ્ધારની કાેમી આગ

બીજા નવજીવનના પ્રકાસના<u>ે</u>

પુર્વ અક્ષીકામાં સત્યાયદની સપ્તપત્તી (ગાંધીજીએ કરેલા પાંચ સત્યાયદની આછી રપરેખા અને માહીતી) ૬ લોક માન્ય સ્વિકનું જીવન ચરીત્ર

હોંદની અ'ગ્રેજી વેપાર શાહી ૧૬૦૦ થી ૧૮૦૦ નાે ઇતીહાસ મનુષ્યના સર્વાંગાણ કેળવણા જીવનના આનંદ

जवादर हत

મારૂં હીંદનું છવન દર્શન જગતના ઇતિહાસનું રેખા દર્શન ભાગ બન્ને સાથે

મળવાનું ઠેકાણુ દ

Indian Opinion, P. Bag, Durhan,—Natal.

તમે 'ઇન્ડિયન એાપિનિયન'ના ં એક ગ્રાહક છેા ? જો ન હાય તાે શા માટે નહિ ? અમારી ચાલુ વાર્તો

લેખક: સાપાન_ે

પ્રકરણ કરસું

હ્રક્યવીણાના તાર ઝણઝણી ઉઠયા તરલિકા કહે છે: 'મારે માધવીના પિતાને ખાતરી કરાવવી છે કે તું સજ્જન છે, પ્રેમી છે, કુરભાન થઇ જાય એવા દિલાવર છે' કુમારને ભાન થાય છે, જે દુધ એને મળ્યું નહિ, તેમાં એનાથી ઝેર રેઠાઇ ગયું! કમલેશ વિચારે છે: 'કસાહી તા કર્' એમનાં સ્તેહ, સૌજન્ય, સંસ્કાર ને સાહદયતાનીં! ત્રેમમાં બીજ પસંદગી જેવું હોતું જ નથી માધવી ની ઇચ્છા હાેય ત્યાં એતું છવન જેડાલું જોઇએ કમલેરો ભગ્નહદ્ય માધવીના પંત્રા તરલિકાને આપ્યા કમલેશના રામેરામમાં આશાના દીવા પ્રગટયા.

🔊 વા ડર તમે રાખશા નહિ.' तरिसंका तरत 🕶 भासी. 'ક્રમલેશ સન્મન છે. ઍના **હા**થે એવું કદી માય જ નહિ. માધવીના પત્રા એના માસે છે તે હું જાલું છું. ૐ સજબ છે, સાચા પ્રેમા છે તે સમજી પણ છે.'

·ते दशे.' वियार **अरता 'अरता** એાલતા હામ 🗃 રીતે હરિવલએ તર-લિકાતે કહ્યું: પણ મને તેના ડર તાે લાગ્યા જ કરે છે. એ પત્રા માધવીની ભાવિ જીંદગીમાં અંતરાયરૂપ થાય. આજે પણ એ જેખની છે.'

તરલિકાના મનમાં હેરિવલ્લભની અા દલીલ મેઠી ૄ નહિ. એ આશ્રમ'થી ग्रमने कोर्घ रही. ग्रेटर्स सम्ब ગઇ ઢે તેએ**ા માધવીના પત્રાે પાછા** મેળવવા કે તેના નાશ કરવા માગે છે, પરંતુ તે તા ચાગ્ય જ નહોતું ને શક્ય પણ નહેાતું. થાેડા વિચાર કરીને तरिधाम्य उद्धंः

'માધવીના દુઃખ ને વેદનાની આપ-ના ચિત્ત ઉપર જેટલી અસર થાય છે ते करतां आ पत्रे। विषे आपने विशेष ડર લાગે છે?'' માલતાં માલતાં તરલિકામાં થાઢીક હીંમત પણ આવી

, હરિવલમ જવાળ આપવાને બદલે 🗃 તી સામે જોઇ રજાા. તરલિકા પષ્ મુંગી જ ખેસી રહી, થાડીવારે ઉડાથુ માંથી અયોજ આવતા દાય એમ હ વિવલને કહ્યું:

'મે' એ પત્રા માટે ચીંતા વ્યક્ત ≱રી તેથી તને અમ લાગ્યું ને! માધવી નું દુઃખ આ હૈયાને સ્પર્શનું ન હેાય ते। शा स्थिति यम् देशत ते तुं अस्पी શો છે! હરિવલને એના છેંદગીમાં કાઈને નમતું આપ્યું નથી. અશાકના મૃત્ય સિવાય કાઇ દિવસ એની આંખા **ની**ની **ચ**ઇ નથી. માધવી સિવાય બીખ ફામ મારલે એના હત સરામ્ અષ્ઠ નંધી. માધવીને જોઉ છું ને ખળભળા ઉઠ્ઠં છું. લણીવાર થાય છે 🕽 માધવી મર્તેને અને બાની બાલી

જઇ પાતાને ચાગ્ય લાગ તે અલે કરી લે. તું માનશે ? માધવીને મેં ત્રેમ કહ્યું પથુ છે. . હા, મારાયી સંમતિ આપી શકાશે નહિ એ કલ્પના જ મને અસહા લાંગે છે. એ પછી માધવીને હું જોઇ શકીશ નહિ. માધવી એ માનલું કે મારા પિતાએ આ પૃથ્વી પરથા વિદાય લીધી! તમે કેમ સમજો કે આ બાબત હેરપના મૂળને હ્યમચાવી નાખનારી છે?'

તરલિકાના દિલમાં કરી સહાતુભૃતિ ની લાગણી ઉભરાઇ આવી. જરા `રવસ્ય થ⊌ હરિવલને કહ્યું:

્માધવીને અમારાં આ દુઃખની અસર પહેંચી છે તેથી જ એ મંબીરતા હવે કાંઇ જ ખની શકે એમ નથી. ધારણ કરી ધરમાં મેઠી છે. અમે એને જોઇ શકતા નધી. સમજાવું નથી કે ઇશ્વરતા એવા તે શા અપરાધ કર્યો છે કે અમે ત્રજ્ઞેય અા દુઃખમાં भुडागां ।' હरिवलने ॐड निश्वास મુક્ષા આંખ ઢાળા દીધી.

તરલિકા સાંભળતી હતી ને એનું મન વધુ ને વધુ હરિવલભ તરફ ઢળતું હતું. એ ધામેથા બાલા:

'માધવીના પત્રા આપને પાછા भणे ते। १

'તાં તા એક મંબીર ચીંતા દુર યાય.' હરિવલમ તરત જ ખાલી

"<u>હે</u> પ્રયત્ન કરીશ" તરલિકા થોલી ને થાડી વાર મૂં મા ખેસી રહ્યા પછી ઉઠીને માધવીના આરડામાં ગઇ. એક ધાર્યું હતું કે માધવી આતુરતાથી એની રાહ જોઇ રહી હશે, પરંતુ એના મુખ But आश्वर्ष, आतुरता है छत्रासा દેખાયાં નહિ. કૈસાસમા પાસેથી આવી बारे तर्रावधाने अधि कीध निष्ठ क्रेटसे દીવાનખાનામાં નજર નાંખી હતી અને પછી શાંતીયા ખેસી રહી હતી. તરલિકાએ કૅહ્યું; 'પિતાજી સાથે

ધણી વાતા યછ.'

માધવી મુંગી રહી.

કલ્પ્યું જ નહેાતું. ેરાષ હેાય તા સામે યવાય. દુઃખના સામર ઉછળતા **દે**ાય લાંશું થ⊎ શકે ?'

માધવી માત્ર જોઇ જ રહી.

'તારૂં કુ:ખ પણ અપરંપાર છે. મને સમજાતું નથી કે અના સ્થિતિમાં થી શીરીતે માર્ગનીકળે.'

'માર્ગ' કાઢવા જ નથી.' માધવી ભાલી: '

'नेटसे !'

'એટલે ક્ર'ઇ નહિ. છેંદગીના જે દિવસા બાકી હશે તે આમજ પસાર કરી દેવા છે. માતાપિતાને દુઃખી .કરીતે પ્રેમનું સુખં મેળવતું નથી. 🗃 મણે મારે માટે શું કર્યું 🔌 તે ૐમના દિલ **ઉપર ∤**તી ચાટ લાગી છે તે બીજા કાંઇ સમજી શકે નહિ, હું સમજું છું.'

તરલિકા આશ્ચર્યથી સાંભળા રહી. એનું મન ખીજ ખાજી વળ્યું. એ માલી: કમલેશના દુઃખના તને ખ્યાલ નથી માવતા **!**

માધવી દુઃખ ને વિસ્મયથી પળવાર તરલિકાના ચહેરા ઉપર તાકી રહી. **રગ પછી અંતરતી વેદનાએ આંખમાં** દર્શન દીધી. કંપિત સ્વરે તે બાલી: 'સમજાં છું.'

'તા પછી !'

'તા પછી કંઇ નહિ. સાનાં દુઃખ તું કારણ હું બની છું ને મારે કાં કો દુ:ખ આપતું નયી. આ , માધવીયી 🖃 એ સર્વ શક્તિ .ગુમાવી દીધી 🗣. इमलेशने इहेके मने क्षंमा आपे ने **બુલી જાય…' માધવીના ગળે** કુમા બરાયા. તરલિકાની આંખા પણ ભીની બની **ગ**ઇ. એના મનમાં કરી એક विચार अभक्षे।.

[ા]હું જાઉ છું. પાછી આવીરા. કંદાચ रात्रे क व्यावीश.' मेर्बु क्षंधक व्यावेश માં ખાલતી એ સાંથી ઉભી થઇ ખહાર નીકળી ગઇ.

भाध्यी वेदनाना सरावरमांथी णढार નીકળા જ નહિ.

માધવીને સાં આવી હતી તે કરતાં વધુ ત્વરાયી કમલેશની એકારડી ઉપર પદ્વાંચી ગઇ. કમલેશના મનમાં એ વખતે વિચારા તાં એના જ ચાલતા €તા 'છતાં એને ધાર્યો કુરતાં [']ઘણી વહેલી આવેલી એઇ એ આશ્રયેની અને માધની સાથેની વાતા દરમિયાન માર્ગ સૂચળ્યા આમાંથા પ્રાટવાના ક અને તે પછી પણ એ પાતાનું વલણ

તે આવું એમનું વલણ હશે એમ એ થયા નહાતા. પરંતુ લગભગ એની જ સહાતુબૂતિ ઐના હૃદયમાં હરિવહભ માટે પ્રબટી હતી અને માધવી .માટે તા જે કર્યા જમરાતી હતી તે અવર્ધ-નીય હતી.

> હરિવલભનું દુ:ખ વ્યક્ત થતું હતું. तेका तेभांया धुटबाना प्रवासी करता દ્રાય એમ પણ દેખોતું હતું; દેવાસમા માંદગીમાં પડ્યાં હતાં એટલે એમનું દુ:ખ પણ ખદાર નીકળતું હતું, કમલેશ કું કરી શકેતા નહાતા પણ ઉશ્કેરાટ તે અકળામણ એની વેદનાને થાડાક માર્ગ આપતાં હતાં. જ્યારે માધવી તા એના હૈયાં 8પર હિમ પડી મધું हाय निमंतदन थीळ अध दती. જીવનમાંથી જાણે રસ જ ઉડી મધા હાય અને દેહતું માત્ર ખાખું લઇને જ इरती देश नेनी ज़ेनी स्थिति दती. માધવીના છેલા ઉદ્દમારાએ તરલિકાને ખળભળાવી મૂકી હતી.

કમલેશને એએ કહ્યું: 'માધવીની 🤻 रिथतिनं वर्शन करवानी भारी शक्ति નથી. ઐના બા-બાપુજીની વેદનોના પણ કાઇ પાર નથી. તે સવારે કહ્યું કે ગાધવીએ સામના કરવા જોયુએ, પરંતુ લાં સામના કરવા જેવું કાંઇ છે જ નહિ.'

કમલેશે પૃષ્ટ્યું: 'મને વિગતથી સમજાવ. માધવીને થયું છે શું ? તું એને મળા શકા? એકાંતમાં એની સાથે વાત કરી શકી ?' ' ' *

'માધવીને મળી અને એના પિતાજી ને પણ મળા. ભંનેનાં હૃદયની રિયતિ ना संपूर्ध भ्यास में भेणव्या...'

'તું પાતે સ્વસ્થવી જળતા શકી હતી?' 'મારી શકિત પ્રમાણે પ્રયત્ન કર્યો હતા. પરંતુ સાંની રિયતિ સહન થાય એવી તા નથી જ. કાઇના ઉપર રાષ તા શું અજુમમા કે ઉદાસીન-તા પણ પ્રત્રટી શકે એમ નથી સહાનુ-ભૂતિ જ થાય આપણા દિલમાં' તરલિકા ના સ્વરમાં પણ 🔄 બાવા ઉબરાઇ

કમલેશ પળવાર વિચારમાં પડ્યા. પછી બાલ્યા: 'હેલ્લે તારા અભિપ્રાય તરલિકાના મનમાં થયું કે કમલેશ શા થયા? અના રિયતિ માટે દેાય ने आ परिश्वितिथी तत्काण भाषित- भारे। ल छ अभ तने बाग्युं ? भाषवी માર કરવા જો⊎એ.. ઐ જેટલી ઝડપે એ તે મારે આ સંખંધ તજી દેવા જો⊌એ એવા તારા મત બ'ધાયા?' ·

> 'હું એમ કર્યા કહું છું?' તરલિકા લરત **ખાલી. ં**'લાંની રિયતિનું સાસું' ચિત્ર પણ મારે તારી સમક્ષ રજી ન करवं ?'

'પણ મારે તાે એ જાણવું છે 🎖 લાત્રણી સાથે ઉભા થઇ ત્રયા. તરલિકા આ અસલા રિયાતમાંથી ઉત્રરવાના ' ના મુખ ઉપર મનમાં ચાલતા વિચારા ઉપાય 'શા ? રૂ. હ', માધવીએ કહ્યું 'શું ની વાદળીઓ કરતા હતી. હરિવંદ્રમ તને ?...અને એના પિતાજીએ ક્રો

'હૈપાય કેઃકની પાસે નથી. માધવી નક્ષ્કી કરી શુર્ધા નહેાતી. એનાં કેઇ કરવા મામતી નથી, એના દિલમાં કમલેશનાં દુઃખની લાંમણીની 'શબ્દો જ તારે જાણવા દેાય તા, એએ 'એમના દિલમાં આટલી વેદના હશે જે તીવતા હતી તેમા લેશમાત્ર લટાડા એમ કહ્યું છે/કે કમલેશ મને ક્ષમા કરેને ભૂલી જાય...પથુ એ એના દિલની સાચી રિથતિ નથી. સાચી રિયતિ તા અસારે શાંતિયી કુરભાન थ्र⊌ क्यानी भने। श्रत्तिनी क छे. ञे કંઇ વિચારતી જ નથી એમ કહું તેા ચાલે, ત્રોનામાં એવી શક્તિ જ નથી રહી. માતાપિતાને આવા આધાત લાગરો એમ એણે કદી કલ્પ્યું નહોતું, 📦 रतम्ध थम अम छे. भैनी विचार શકિત દ્રષ્ટ્રાઇ નથી ગઇ, પણ મુર્છીત જરૂર થઇ છે.'

'અને એના પિતાછ !'

ભાર ધાઢે કહ્યું કે તેઓ કાબ કાળ ઋા સંબંધને મંજુર રાખી શક**રો** નહિ, તમારા લગ્નમાં સંમતિ સ્પાપી शहरी निद. भाषवीने तेकी जाजल्यरी યા રાકરા નહિ. અમણે કહી દીધું છે 🤰 એના માતાપિતા આ દુનીયામાં કેજ નહિ એમ માતીને અને જે **ક**रवु' देशिय ते करे!'

'માધવીની આવી કરૂણાજનક રિયતિ ્તી ઐમના મન ઉપર કશી અસર

ચ્યા ખધું હું તને કઇ રીતે સમ-ભવું? ≆ોમનું હૈયું પ**ણ શાંગી** જ ત્રશું છે. તેઓ કાંઇ સાથે ખાસ નાલતા નથી, કાઇને મળતા નથી, મહાર પણ જતા નથી. કૈલાસમા...

'પણ એમને વિરાધ શામાટે છે ?' કંઇક રાવધી કમલેશ બાલ્યા. 'મારી પાસે કંઇ છે નહિ, હું અજણ્યાે છું. પરપ્રાંતના છું 🌂 માટે 🕶 ને 🖁

🔌 બધું ખરૂં, પશુ એમના આટલા વર્ષીના સંસ્કારાના પણ તારે વિચાર કરવા જોઇએ, તેમા આવું સહન કરી શકે નહિ. માધવી માટે કેવી રેવી મ્પેમણે કલ્પના કરી હશે તે તું નથી સમજી શકતા ? એકની એક દીકરી, અંદળક દાલત, અસામાન્ય સામાજીક પ્રતિષ્ઠા, વિશાળ કુટું બ ને મિત્રવર્ગઃ 🖻 મણે ક્રેવાં કેવાં સ્વપ્નાં सेव्यां दश !

તરલિકા ભરપુર સહાનુસુતિથી ખાલી પણ ક્રમલેશના મન ઉપર તે৷ પ્રથમ યી જે વિપરીત અમર પેદા થયેલી 4તી તેજ દઢ થવા લાગી. ઍેથે કહ્યું: આને અર્થ એ કે એમનું **૧**લણુ તને સાચું લાગ્યું છે.'

'સાચળ્યુના પ્રશ્ન જ નથી.' તર-લિકા અકળાઇ ઉઠી: શું સાચું તે શું ખારુ, શું છે તે શું દેહનું જોઇએ તે હું નથી કહેતી, સાંની રિથતિ જ વર્ણવું છું. મારે એટલું જ કહેવું છે કે ઋમના તરફ પણ સહાતુર્જાત 🔊 ''અપ્સરા'' રાખ્યું હતું. राभवां केवं छे.'

ક્રમલેશ સહેજ દં'ડા પડયા, પછી ધીમે સાદે ખાલ્યાઃ 'તા કરવું શું 1 દું 🖣મ કહું 🎖 માધવી સાથેના સંબંધ છેાડી દેવા હું રાછ છું તેા સૌના ફ્રઃખના અંત આવી જાય!'

INDIAN

'એથી કમલેશના દુઃખના અંત મ્માવી શકે?' તરલિકાએ પૃષ્ઠયું.

'કમલેશની વાત છાડી દે. એથી માધવીના દુ:ખતે અંત આવી જાય? व्यना भातापिता ते। आ स्थितिथी રાજી જ થાય. પણ મા**ધ**વીનું હૃદય તે મંજીર રાખે!'

'હું નથી માનતી કે રાખે, અને કમલેશ પંચુ વ્યાસદન ન કરી શકે એમ માતું છું.'

'કમલેશ સહન કરી લેશે. અબ્યાસ ને મુંબ⊎ ખ'ને છેાડીને ક્યાંક ચાલી જરો કિશાર વયમાં એક રથાન છોડી ચ્યહીં આવ્યા, હવે જીવાનીમાં વળી ખીજે કમાંક જઇશ, એચ આ સકર પુરી થઇ જશે!' કરૂણાબર્યું' હસ્તા કમલેશ બાેલ્યા. તરલિકા લાગણીપૂર્ણ નેત્રે ઐની સામે જોઇ રહી.

'એ તરલિકા!' કમલેશ સ્વસ્થ, રિથર ને મકકમ સ્વરે કહ્યું 'મને અમારા અકસંબંધમાં કશું અયોગ્ય નથી લાગતું અમારા પ્રેમ સાચા છે, હૃદયના છે, કાઇએ તેના ઇનકાર ન કરવા જોઇએ ને કાઇએ તેમાં વચ્ચે પણ ન આવવું જોઇએ એમ હું હદય અતે ખુદ્ધિયી માતું છું. માધવીના પણ બેમાંથી એક યઉપાય શક્ય છે !'

માતાપિતાને ગમે તેટલી તેના પ્રત્યે લાત્રણી હૈાય, પરંતુ તેમના જે કરી રહ્યાં છે તે તા ખાટું જ છે, અમાં માધવીનું પણ અહિત છે.'

'હું સ્વીકારૂં છું તારૂં આ' વિધાન.' તરલિકાએ કહ્યું. 'પરંતુ માધવી માતાપિતા પ્રત્યેતી લામણી**ધ્યે** બીંજાન યેલી છે તે તેમનાં સુખદુઃખની પણ ₹ नां यित्त ७५२ धेरी असर ५३ छे એ હડીકતના કેમ ઇનકાર થઇ શકે? 'તા શું કરવું.

'હું પણ એજ પૃછું છું.' તરલિકા ખાલી. કમલેશ ગંભીર ખની મધા. થાડીવાર મૌન છવાઇ બયું. તરલિકા ્મનમાં ઉડી ઉતરી. દ્ધરિવલમના ઉદ્દગારા એના કાનમાં ગુંજવા લાગ્યા. भाधवीना पत्रानी वातनुं पश् रभरध् થયું. એણે કમલેશ સામે જોયું. એની વિચારમાળા હજી તુટી નહોતી.

'બે જ માર્ગ છે.' એતું મન બાલતું હતું, માતાપિતાનાં દુઃખ ને આધાતને અયોગ્ય સમજી માધવી ગન મજબુત કરી આગળ વધે એ એક માર્ગ, અને ખીજો માર્ગ પિતાજીના દિલને પીત્રળાવવાના અથવા પલટાવવાના... કમલેશના મનમાં થાેડીવાર નિરાશા વ્યાપી ગઇ, ધીમેથી જાણે કોઇ ગણ-ગણ્યું: 'ત્રીને પણ માર્ગ છે, તારે આ ખધું છેાડીને ચાલી ৵વાનાે!' પણ તરત પ્રક્ષ ઉદ્ધાઃ 'એથી ક્રાઇ સુખી યાય? માધવીનું ચિત્ત એ રિયતિથી પ્રસવતા અનુભવે ?'

ક્રમલેશ વિચારતા હતા ત્યાં તરલિકા બાલી: 'મને એમ થાય છે 🥻 માધવીના ળાપુછ તને સાચી રીતે એ ગામ કેવું સાર્કા તને જોતાં-મળતાં એમના વિચારામાં જરૂર 🤾 ર

'તું ખરેખર એમ માને છે?' 'માનું તા છું, પણ તેએના મળે જ નહિ. મેં કહ્યું હતું એમને.,.*

'શું કહ્યું હતું ?'

'તમે કમલેશને મળા, પણ એમએ તા વાત જ કાપી નાખી. તારી સાથે તા માધવીના સંબંધ દુરદુરની કલ્પના માં પણ તે આ સહી શકે એમ નથી. ચ્યેમને તા ડર લાગે છે તારા.'

'ડર ? શાના ડર ?'

'એમનેએમ થાય છે 🦫 તારી પાસે માધવીના પત્રા છે તેના કાઇક દિવસ દુરૂપયાગ પણ થાય !'-- ક્રમરા:

અણુશકિતનો વિકાસ વિશ્વનું ભલું કરશે

અધ્યા ૧૬ માઇલ દુર ટ્રામ્બે ખાતે હોંદતું અજીશકિત મથક જે સાેવાયેટ યુનીયન સીવાયના ઋશીયામાં પ્રથમ છે. તેતું ઉદ્દ્વાટન કરતાં વડા પ્રધાન નહેરૂએ એવી ખાત્રી આપી હતી, કે ''મમે તે ખને અને મમે તેવા સંજોગો દ્રાય તા પણ હીંદ કદા અનિષ્ટ હેતુએ માટે અચ્યુશકિતના ઉપયાત્ર નહી કરે. આ ખાત્રીની સાથે આપણે કાંઇ શરતા નેડતા નથી."

શ્રી નહેરૂએ જ્યારે એમ કહ્યું કે तेञा व्या भात्री भात्र तेमनी सरकार વતી નહિ, પરંતુ હીંદની બધી ભાવિ સરકારા વતી આપે છે, આરે તેમને ભારે હર્યનાદાયી વધાવવામાં આવ્યા

''ကो એક વખત આપણે શરતે। મુક્રીએ તેા પછી ભવિષ્યમાં કર્ષ જાત ના સંજોગા અને શરતા ઉભા થાય તે કાંઇ કહેવાય નહિ. અને એથી આવી ખાત્રીએની કાંઇ કીંમત કે અર્થ રહે નહિ.''

" અત્સરા"

''સ્વીમીંગ હુલ'' પ્રકારતું એટમીક રીએક્ટર જે આમ તા ગયા વર્ષના **એ**ાગસ્ટની ૪થી તારીખે કામ કરતું થ⊎ મથેલ તેતું નામ આજે થી નહેર

શ્રી નહેર્એ જણાવ્યું કે આ અણુ-સક્તિ મથક માત્ર હીંદના લાકાને भद्द करशे, नेटलं क निंद परंतु, ખાસ કરીને એશીયા અને આદ્રીકામાં એક वैज्ञानीक तासीम माटेनुं हेन्द्र ખની જશે.

ભુલ થાય, ખરાબ નહિ

શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે અણશકિત ના વિકાસ એવી રીતે ગાહવવા જોઇએ કે તેથી વિશ્વનું બહું થાય, ખરાબ નહિ. અણુશકિતમાં આગળ વધેલા દેશાના લાેકાતે એ ખાખતના ખ્યાલ આવી ગયેલ છે કે અણ્શક્તિના નો ખાટે માર્ગ ઉપયાગ મંધા તા તેમાં પુષ્કળ ભય સમાયેલા છે.

અણ–યુદ્ધ થશે નહિ

*'હડીકતમાં ,મ્હતે લાગે છે કે આજે 🎝 રીતે પરિસ્થિતી ઉબી છે, તેમાં અહ્યુ હર્યાયારા વપરાય તેવા સંપૂર્ણ યુદ્ધના સંભવ નથી."

થી નહેરૂએ કહ્યું કે અનાવું <u>યુદ</u> દરેક દરેક માટે વીનાશ સર્જે છે એટલે જ અહ્યુશકિત નીયમનની વાતા થઇ

^{ધ્ર}ીન\$ફએ જણાવ્<u>યું</u> કે, ''નિઃશસ્ત્રી કરણના પ્રજ્ઞ ખુબજ મુસ્કેલ પ્રજ્ઞ છે. પરંતુ રહતે લાગે છે, કે દેખીતી અને ખરેખરી મુશ્કેલીએ! અને લાેકાના મમજમાં જે વીચારા આવે છે, તેથી વધુ જે રાષ્ટ્રો અહ્યશક્તિ પર પ્રસાત धरावे छे, तेओ वधु वास्तविक रीते વીચાર કરતા થઇ ગયા છે. આપ**ણ** એવી આશા રાખીએ કે આ રાષ્ટ્રોના नेताओ अध्दिथियारे। वापरवाना भण તો અંત અગાવે તેવા ક્રોઇક નીર્ધ્યુય પર અાવશે.

શ્રી ગ્રિટાેરીયા હીંદુ **સેવા** સમાજ

વાર્ધીક જાહેર સભા

શ્રી પ્રીટારીચ્યા હીંદુ સેવા સમાજ ની વાર્ધીક જાહેર સભા રવીવાર 'તા. ૨૪–૨–૫૭ના રાજે ખપેારના ૧–૧૫ વાગે સેવા સમાજના મકાનમાં નિચેનાં મ્મનત્યનાં કાર્ય કરવા મળશે.

(૧) પ્રાર્થના, (૨) ગયા વર્ષની વાર્ધીક સભાની મીનીટસ, (૩) મંત્રી એ તે દેવાલ (૪) ખન્તનચીએ તે હેવાલ, (પ) પેટા સમીતીના મંત્રીએન અને ખજનચીએાના દેવાલા, (૬) અધિકારીએ। અને વ્યવસ્થાપક સમીતા ની ચુંટણી, (ક) બંધારણ, (૮) પરસુરણ.

લી. જો. મા. મંત્રીએા. દાછભાઇ ત્રેમાભાઇ. ભાવભાઇ લાલભાઇ.

સમાચાર

રાેડેશીયાના ખબર

—સાલ્સખરી ૧૫ ફેબ્રુઆરી—દક્ષિણ રાડેશીયામાં પહેલીજવાર બધી કામાનું મિશ્ર ટ્રેડ યુનીયન સ્થાપી શકાય તે માટે ઇન્ડરદ્રીયલ કાન્સીલીએશન બીલ રુગી એપ્રીલે પાર્લામેન્ડમાં રજી થશે. એની ૧૩૦ કલમાં પૈકા એક એવી છે કે 🛪 રજીસ્ટર્ડ દ્રેડ યુનીયના અને મુડીદારાની સંસ્થાઐંતિ કાઇ પણ રાજકીય પ્રવૃત્તિ માટે છુટ અપાયેલી હેાય તેવી સંસ્થાએ। તરકથી નાચુાં સ્વીકારવા અગર ધીરવા માટેની અટકાયત્ સુકે છે.

યુનીયનનું અવન<u>વું</u>

—મયા વર્ષે એ ખગાળ શાસ્ત્રીઓની નજરે પડેલા નવા ધૂમદેતુ હવે આ-પણી પૃથ્વીની નજીક અનાવતા જાય છે તે વેધશાળાના માટા દુરખીનામાંથી જોઇ શકાય છે. એમ મનાય છે 🕽 એપ્રીલ મહિનામાં નરી આંખે મળરકે **અ**ાકાશના મધ્ય ભાગે તે સાૈ જોઇ રાકશે.

—સુપ્રીમ ઢારટે ૨૬મી ફેબ્રુઆરીએ કૃત બ્યુરતને મીસ એક્ટીનના ખુત માટે ફાંસીની સજ્ત કરેલી તેની અપીલની સુનાવણી ખ્લાેમ્ફન્ટીનમાં સ્થાવતા અડવાડીએ સાલશે.

—લેડીસ્માયથા 'ડેલી ન્યુઝ ને। ખભર પત્રી ૧લી માર્ગે લખે છે 🕏 : ત્યાંની ટાઉન કાઉસીલ નવા હીંદી ઍરીયાના •યાપારી લત્તામાં સવા એકર જમીન ના પ્લાટા પખ્લીક એાક્શનમાં મૂકશે. પ્રત્યેક પ્લાટ પર અઢી હજારનું મકાન **ખાંધવાની શરત સાથે એક્ક પ્લાટની** એાહામાં આછી કીંમત નવસાે પાઉડ ઠરાવાયેલી છે. એ કાઉસીલ દારા બ'ધાતાં હીંદીએ। માટેના ૫૦ ઘર લગભગ પુરાં થવા આવ્યાં છે.

—''તેશનલ રાેડ સેક્ટી એાર્ગ નાઇઝેશન" ની એક્ઝેક્યુટીવે માટર ચલાવનારને તેતું ડ્રાઇવીંગ લાઇસન્સ **હ**ેમેશાં સાથે રાખવાની કરજ પાડે એવા કાયદા કરવાની બલામચુ કરી છે. ૧૯૫૫નાં વર્ષ દરમ્યાન યુનીયનમાં બધી કામના **૬૪૭**૧ અપરાધીએ પાસે તેમનાં લાયસન્સા નહીં હતાં.

—જરમીરટનની મીસીસ **છ**ે પી. એસ્ટરદ્દેષ્ઠઝન નામની એક રર વર્ષની ઉમરની બાઇએ ૧૯૪૯ના એાક્ટાબર માં જો'બર્ગની જનરલ દાેરપીટલમાં રેડીયા થેરાપ્યુટીક મીશીન વડે પાતાના કર્મચારીઓની બુલયી હાય પગ ગુમાબ્યાનું જણાવી દ્રાંસવાલના એડ-તુકસાનીના દાવા ત્રવેક માસ પૂર્વ અઠવાડીયે એરથી લંડન પદ્દાંચ્યા હતા.

માંડમા હતા તે ૨૭ ફેબ્રુઆરીથી પુન: શરૂ થયા છે રેડીયા ઘરાપીસ્ટ ડા. ડી. કાંદ્રેને જાળાનીમાં કહ્યું છે કે તેને ચૐસા •યાધિપર એ દ્રીટમેન્ટ નિર્ફે થાત તા એક વર્ષથી વધુ તેણી જીવતે

--નાટાલ પ્રાંતના જન્તે પૈકીના મી. જરટીસ છે. સેલ્ક વીશ વર્ષની સરવીસ पछी २७-२-५७ना राके निवृत्त थया છે જેમનાં સ્થાન પર યુનીયનના હાલ ના નામદાર અવર્નર જનરલના પુત્ર મી. જરદીસ ઇ. એલ. જાન્સન ચ્યા-વ્યા છે. જેઓ મેરીત્સળગંમાં જનસ્યા હતા અને પ્રીટારીયામાં કેળવણી પામ્યા edl.

—લેડીસ્મીથમાં ૧૯૫૬ના 🖃 કોકટાવર ની ૧૬–૧૭ સારીખે ગરૂપ એરીયા થાડ⁶ની નાટાલ કમોટીએ કરેલી તપાસ ની હુકીકતને ગામુક મુદ્દા ઉપરથી રદ કરવાના હુકમ માટે ચાર મીલકતદારા એ કરેલી અરજી અંગે તા. ૨૮મી ફેબ્રુઆરીએ પીટરમેરીત્ઝળમંની સુપ્રીમ ડાટ ખર્ચ સહિત અરજી કાઢી નાંખ્યા ના ચુકાદા આપ્યા છે.

—પાલીસ પકડવા આવે અથવા કાે પણ કાર્યમાં તપાસ યા દખલગીરી કરે સારે તેના નંબર અને નામ પૃછ્યાં का जिरक्षांबेहे नधी, तेमल अभसतुं પણુ નથી. માત્ર એ બનાવ કર્યે રયળ અને કેટલા વાગ્યે બન્યાે હતા તે પાલીસ ચાેકીપર જણાવવાથી વિશેષ વિગત મેળવી શકાય છે. એમ પાેલીસ भाताना वडाकी क्रीड लाहेर निवेदन માં જણાવ્યું છે.

--- બીરાપ્શટાવના એક કાર્મરે ૨૭મી ફેબ્રુઆરીની એક સાંજે તેના વાડામાં મરધાના પાંજરામાં પડેલી એક લાકડી વાંકા વળીને ઉપાડતાં જ તે ઉછળીને હાથે વળગી ડંખ મામી આરે જણાયું કે, તે નાગસાય હતા જેથી બીજા હાથે તેને દુર કરવા જતાં તેમાં પણ ડંખ માર્યો. ઉપચાર માટે હાસ્પીટલ લઇ જવાથી તે કાર્મર મરતા ખર્ચા.

સ્વદેશના સમાચાર

—વિશ્વ ભારતી યુનીવર્સીટીના વાઇસ ચાન્સલર પ્રા. એસ. એન. બાઝે શાંતિ निकेतनभां शीनना वडा प्रधानने तेमनी ભારતની મુલાકાત દરમ્યાન "દેશી-है। त्म' नी पदवी श्रीनायत हरी दती. –કાસ્મીરના સવાલમાં વ્યીટને લીધેલાં વિચિત્ર વલણુ અંગે , બારતમાં થતી પર થયેલી ટ્રીટમેન્ટમાં હાેરપીટલના ઉગ્ર ચર્ચાને કારણે ધ્લીટનના ભારત भातेना ढाय अभीशनर भी. भारअभ मेडडेानस्ड तेमनी सरधारना वडा अधि-મીનીસ્ટ્રેટર પર એક લાખ પાઉડના કારીએા સાથે મસલત કરવા ગયા

—મદાસથી મુદ્દેશી માર્ચે ૨૦૦ માર્પલ યર કૃષ્ણા નદીની ન**હે**ર ઐાળંગતાં યાત્રાળુ જોતી એક હેાડીમાં અધ વચ્ચે ગયા પછી **ગાળ**કું પડયા**યા કે**ાડીમાં પાણી ભરાયું ૪૦ ઉતારૂં પૈકી કેટલાક પાણીમાં કુદી પડયા હતા પણ ઘણા હતારૂ આ હાડીની એક જ તરક એળા થઇ જવાથી હાેડી ઉધી વળા મઇ અને ૧૫ મામ્યુસા કુળી ગયાં હતાં.

—થી તે6ર ઉત્તર પ્રદેશમાં સુંદેણીના પ્રચાર માટે ગયેલા ત્યાંથી એમને લઇ आवर्तु विभान 'भेधदुत' ओडाओड અકસ્માત નડતાં, નીચે ઉતરી આવ્યું હતું, અને વિમાનમાંથી બડકા નીકળ્યા હતાં. જવહારને કે એમના ઢાઇ સાથીને ઇન્ન થઇ નદ્રાતી. અને જવાદર હૈમખેમ ખચી ગયા છે.

—-અામામા સું ટણીમાં સં પૂર્ણ તટસ્થતા न्तणववाने। अनुरोध, मध्यस्य तेमल રાજ્યની સરકારાએ સરકારી અમલદારા ને કર્યો છે,

-કાશ્મીરના વડા પ્રધાન બહી ગુલામ મહમદે જણાવ્યું હતું કે અમુક સમય ના મયૌદામાં પાક્ષીરતાનના ક્રમજા હેડળના પ્રદેશને જો પાકીરતાન મુકત નહિ કરે. તેા કાશ્મીર એ ભાગની મુક્તિ માટે કટિખદ ખનશે.

—ડા, લે!હિયાએ એવા આક્ષેપ કર્યો હતા, કે પ્રજાસમાજવાદી પક્ષને અમેરીકા તરફથી નાચાંની મદદ મળે છે, એવા શ્રી ઇન્દીરા ગાંધીએ કરેલાે આક્ષેપ સાચા છે. અને એની એમની પાસે કેટલીક સાબિતીએ પશુ છે.

---પાકીરતાનના અવારી લીમના નેતા ઓએ મૌલાના ભાષીણીમાં વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યા છે. અને પાકીસ્તાનમાં લઘુમતિએા તરકતું સરકારનું વર્તન સુધારના વિનતિ કરી હતી.

—પારટ અને ટેલીગ્રાફ ખાતાના પ્રધાન શ્રી જગજીવનરામ લાેકસભામાં ખીન હરિક ચુંટાયા છે.

–રાજાજીએ એક નિવેદન પ્રગટ કરીને જણાવ્યું છે કે, કાશ્મીરમાં લાકમત લેવા એના હોંદે જે સંમતિ ચ્યાપી &ती, अ अंधि अशार नहे।ते।. - हे ઐતી તા પાડે એને વચન ભંગ ગણવા.

વિદેશની વિવિધતા

—-આવતા ≥ોપ્રીકમા ૨૦ મા**ષ્**ર્**સને** લ⊎ને ≈ાસવાલ્ડ ગેરા શીશર નામના ४० वर्षंनी वयने। ;युराधीयन सुसाइर લંડનથી મુંખઇ મુધીની જગતની લાંમામાં લાંખી વ્યસ સનીસ અમલમાં મુક્રવા ધારે છે. તે વિશે જાહેરાત કરતાં તેને ૨૦૦ પેસેન્જરાના જવાય મળ્યા હતા જેમાં નવાઇ જેવું એ છે 🤰 🤻 પૈડી અડધા જવાળ સ્ત્રીએ!ના હતા. કેટલાક વર્ષોથી એ ટાવેલરે न्या रस्तानी व्यनुस्व मेणवर्ग त्रश्वार મ્યાવ**જા કરી ૨**∙ હેજાર મા⊌લની મુસાકરી કરેલી છે પદ્દેલીવાર માટર सार्धक्षपर , श्रीक्रवार वेनथी , स्मेने , ત્રીજીવાર ઉતાર વિનાની ખસંથી. 👝

—૧લી માર્ચે^ર ન્યુઝીલેન્ડની રમબી કાઉસીલમાં રજી થયેલા વાર્ધીક રીપાર માં દક્ષિણ વ્યાદ્ધિકાની સ્પ્રીંગળક ટીમે કરેલા ન્યુઝીલેન્ડના પ્રવાસમાંથી ચાપ્પ્પા નકાના આંકડા પાઉડ કર,૩૧૮–૧૦–૧ જણાવાયા હતા. આ રગળી ડુરની કુલ આવક પાઉંડ ૨,૩૧,૧૩• થયેલી रुभांथी दरे <u>इ</u> युनीयने।ने पाईंड ७१, ૪•૮ વહેં ચેલા અને સ્પ્રીંગળકની સામે मेय न रमनारा दरेड युनीयनने पाविन्ड ૫૦૦ અપાયા હતા. આ રીપાટ મુજબ ન્યુઝીકોન્ડ રમળી મુનીયનનું : સંત્રહિત કંડ પાંઇન્ડ ૧,૦૫,૫૩૧નું બતાવાયું હતું.

—-અમેરીકન બજારમાં જાપાનીસ બનાવટનાં ખબીસા (Shirts) માટા જયામાં હેાંમકાંચના ખેદરપરથી ચસા-धारण रीते अभेरीका आवर्ता है।वाथी અમેરીકાના શર્ટ ખનાવનારામાએ વિરાધ સુર કાઢમા છે પરીષ્ણામે યુનાઇટેડ સ્ટેટસનો વેપાર ખાતાંએ જાપાનીસ ઉત્પાદકા પાતાના 'કેવાટા' ની ઉપર જવા માટે હોંગકાંગના મદર તા ઉપયોગ કરે છે કે નહીં તેતા નિર્ણય કરવાની તપાસ શરૂ કરી છે.

ઝેડ. વી. પારેખ એન્ડ સન

ડ્રાવેલ એજન્ટ અને સુક્કીપર

અના નિચે જણાવેલાં કામ કાજો કાળછ પુર્વંક કરીએ છી એ.

એર્ડાધ્લેન અને સ્ટીમર ધુકીંગ ઇમીગ્રેશન અને પાસપાર્થ રેવન્યુ ક્લીમ્મરન્સ સરઠીફીકેઠ જકંગી, આગ, ચારી વીગેરેના વીમાં 🛴 🖟 છુકકીપીંગ, ઇન્કમ ટેક્સ, લાયસન્સ

એક વખત અનુભવ કરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

71' MINT ROAD, FORDSBURG, JOHANNESBURG. - Phone 35-3480. 4 1

સામાજીક ખબરો

[આ કેાલમામાં છપાતા સમાચારા અમને વ્યક્તિએા તથા સ'સ્થા એા તરફથી મેાકલાયેલા હેાય છે. ડરબન તથા યુનીયન અને રાેડેશીયા ના વિવિધ સ'સ્થાએાના કાર્યકર્તાએા પાતાના શહેરમાં બનેલા મહત્વના સામાજીક બનાવાની અમને જાણવા જોગ વિગતા માેકલશે તાે તેમાંથી દ્યાવ્ય ખળરાને સ્થાન આપવામાં આવશે.-વ્યવસ્થાપક.]

હરુખનમાં લગ્ન

કુંપતીના શ્રી જમનાદાસ પરસાતમના સુપુત્ર ચિ. મણીલાલનાં લગ્ન જે**દા**નીસ બર્મમાં શ્રી મણીલાલ મકનજીની સુપુત્રી ચી. હસમુખબેન સાથે તા. ૨૪–૨–૫૭ ના રાજે ગાંધી હાલમાં થયાં હતાં. ંઆ શુભ પ્રસંગે નવદ પતિને અનેક રતે હિએ તરકથી મળેલી અપ્યોપ અને व्यक्तिनंदन माटे हिम्म पक्ष तरक्षी હાર્દીક આબાર માનવામાં આવે છે. સાદાઈથી લગ્ન

પ્રીટારી માથી શ્રીમતી , ચંચળખેન પ્રાષ્ટ્રજીવનદાસે ટ્રા. આ. મહિલા મંદળ ઉપર એક અનુકરણીય પત્ર લખ્યા હતા. જેના સાર નીચે મુજબ છે. ''પ્રથમ તા ખાસ આપ સૌતે ંઅમારા લગ્નમાં અગમ′ત્રણ અગાપીએ છીએ. તા. ૧૭–૨–૫૭ રવિવારે લગ્ન છે. અમારા લગ્ત તમારા ઠરાવ પ્રમાણે જ થવાનાં છે. અમારી સગાઇ બે વર્ષથી થઇ હતી. જ્યારથી થઇ હતી

ત્યાંરથી જ અમારા બંનેના વિચારા ડરખનની પરસાતમ વલ્લભ એન્ડ સાદાઇથી જ લગ્ન કરવાના હતા. પરંતુ વડીલાની ઇચ્છા નહાતી તેથી જ્યારે જ્યારે અમે સાદાં લગ્નની વાત **४रीक्न त्यारे तेका अभारी ઉपर गुरसे** थतां अने अभारी वाताना छन्कार કરતાં. પરંતુ 🖦 દિવસ અમે 'ઇન્કિ યન ઋાપિનિયન'માં મહિલા મંડળના दिशव वांच्ये। त्यारे अभने आनंह થયા અને એમન થયું કે અમને પહા સાય આપનાર ઢાઇક છે અને તે તમારા દ્વારા છપાતા લેખા તેમન 'ઇ. ચ્યા.'ના લેખા અમારા વડીલાેને व'याव्या अने तेमने भरे। मार्भ સમન્ત્રથા. છેવટે તેમણે સાદાં લગ્ન કરવા સંમૃતિ આપી 🕏.

બ્રેન્ટલુડપાર્કમાં લગ્ન

ક્રેપટા ના શ્રી બીખુબાઇ ગાવીંદજી તથા ખીજા પુત્ર શ્રી રમણુલાલ તાંલમ ક્રાલમાં ચાજાયા કતા. તેમાં પૂ.

OPINION

બ્રેન્ટવુડપા**ક**ેના શ્રી હરિ**ના**ઇ **ન**માનાઇ ની પુત્રી ચિ. પાર્વાતીએન સાથે તા. ૧૭⊸ર–૫૭ના રાજે છે\ન્ટલુંડ પાંકે મુકાને થયાં હતાં. એ પ્રસ'ત્રે સ્તેહી જમા અને મીત્રાએ જે શુભાશિયોના સ'દેશા પાઠું થા હતા તે માટે તથા લગ્નમાં હાજરી આપવા ખદલ ખેને પક્ષ હાર્દીક આબાર પ્રદર્શિત કરે 🕏.

ડરખનના જાણીતા ખંધુએ - શ્રી બીખુબાઇ પરસાતમ અને શ્રી જમના દાસ પરસાતમનાં વયાે છહ માતુષ્રા મં. રવ, ઇચ્છાખેનનું તેમનાં વતન નવસારીમાં ૭૭ વર્ષની ઉમરે તા. ૨૮-૨-**પ**છના રાજે અવસાન થયું છે. આ શોક પ્રસ'ગે સદ્દુગતના આત્માની શાંતિ અધે' શ્રી ફરમુરામ દરજી મંડળ તરફથી પ્રાર્થનાના પ્રભ'ધ થયા હતા જેમાં ढाचरी आपी हिससी**ळ पतावना**रा સનજતાના શ્રી બીખુબાઇ તથા શ્રી જમનાદાસભાઇ આભાર માને છે. તેમણે સદ્દગત માતુશીની પુણ્યરમૃતિ માં કેટલીક સંસ્થાએને દાન આપ્યું

પૂ. કસ્તુરબાની પુષ્ટ્ય સ્મૃતિ

ેશ્રી દ્રાંસવાલ બારતીય મહિલા ના જ્યેષ્ઠ પુત્ર ચિ. હરગાર્વીદના લગ્ન મંડળ-જે'ખર્ગ તરફથી તા. ૧૬–૨ **ને**ઢાનીસળમ[ા]ના શ્રી ડાલાબાઇ ભગા –૫૭થી તા. ૨૨–૨–૫૭ સુધી પુ. ભાષ્કની પુત્રી ચિ. તારાખેન સાથે કરતુરખા સ**ય્તા**દના કાર્યક્રમ માંધી

ખાપુક્ર**ા અ**'તે વાસી શ્રી પરાત્રજી ખંડુબાઇ દેસાઇએ યુ. ખાપુજ તથા ળા સાથેના **ધણુ** પ્રસંગાનું હૃદયદાવક વર્ણન કર્યું હતું. સપ્તાહ દરમીયાન પુ. ખાના જીવન પ્રસંગાનું વાચન-પ્રવચન રાખવામાં આવ્યું હતું. છેલ્લા દીવસે સૌએ પુ. બાને શ્રદ્ધાંજલિ આપી હતી અને પૂ. બાના જીવન માંથી આધુનિક બેનાેએ લ**્**યું **લેવું** જો⊎એ એવાં વકતવ્યાે રજા **ય**માં

શ્રી દ્રાંસવાલ માયાવ ત ક્ષત્રીય સમાજ વાર્ષીક જા**હે**ર સભા

શ્રી ટ્રાંસવાલ માયાવ'ત ક્ષત્રિય સમાન સેવા મંડળ જો' ખર્ગની વાર્ધોક જાહેર સભા તા. ૨૪–૩–૫૭ને સ્વીવારે ૩ વાગે માંધી દાલમાં મળરો જેમાં ટાંસ-વાલમાં વસતા દરેક માયાવંત આઇ એાને વેળાસર પધારવા આગ્રહ બરી વિનતી કરવામાં આવે છે.

કાર્ય ક્રમ : (૧) મીનીટસ, (૨) ટ્રેઝરર તરફથી અાવક જાવકતા હીસાળ, (૩) નવા કાર્યવાહ ફાની ચુંટણી, (૪) પરચુરથુ.

પ્રમુખ: છવમણાઇ ગાવીંદ જોડીયા મેંત્રીએ**ા** : લાલભાઇ ભીખા**બાઇ** અને લક્લુભાઇ રૂપચંદ. ફાેન નેખર: પર⊸૧૭૨૩.

શ્રીમતી તહેમી સોરાખજ રસ્તમજ

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેએા

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસાેસીએશન એાફ એાસ્ટ્રેલએ**રી**યા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા એાસ્ટ્રેલીયા

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનાે છ દગીનાે વિમા એ ખરી બાંયધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખા યા મળા :

૧૦૬ મેન્સપ્રીલ્ડ રાેડ, — ડરબન.

બાકસ ૪૭૬, ટેલીગ્રામ—કે**ળલ "સાેરા**બટેમ" ટેલીફાનઃ ૪૭૮૮૮

६५४७४

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone: 27780 — P.O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચાજમાં ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

આખા દ્વિસ વેજીટેરીઅન માજન મળી શકરો.

લ્યા પ્રસંગ તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

હાલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

બાડી ગ અને લાજંગની સગવડ

કાયમી બાેડ રાતે ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીએા અને (શક્ષકાને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. ઓરડાએમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તા દેશમાંથી આવતા ઉતારૂએા માટે કુંદુમ્ખને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

અમે કેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ઘાણાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને માર્ગ સાથાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને માર્ગ હોયો.

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હેંમેશાં તઇયાર હેાય છે.

એાર્ડસ્થી શિખંડ અને દુધપાક ખનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખા.